

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

**на тему ЛІНГВОКОГНІТИВНІ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОЗНАКИ
КОНЦЕПТУ SIESTA В ІСПАНОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ**

Виконала: студентка 2 курсу, групи
8.0358-і
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.051 романські мови
та літератури (переклад включно),
перша – іспанська
освітньої програми Мова і література
(іспанська)
Галета Вікторія Валеріївна

Керівник к.ф.н., доц. Телкова О.В.
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент к.ф.н., доц. Биба М.О.
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Запоріжжя – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра романської філології і перекладу

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітня програма Мова і література (іспанська)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

« _____ » _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
ГАЛЕТІ ВІКТОРІЇ ВАЛЕРІЇВНИ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проекту) «Лінгвокогнітивні та лінгвокультурні ознаки концепту SIESTA в іспаномовній картині світу»

Керівник кваліфікаційної роботи (проекту) Телкова Оксана Василівна,
к.ф.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ЗНУ від «22» квітня 2019 року № 597-с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту)

04.01.2020

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту)

теоретико-методологічні засади лінгвокогнітивного аналізу концепту; словники іспанської мови; електронний лінгвістичний корпус іспанської мови CORPES XXI; періодичні іспанські видання El País, ABC, El Mundo, La Vanguardia.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) визначити теоретичні і методологічні засади вивчення концепту SIESTA; 2) описати типологію, класифікацію та структуру концептів; 3) розглянути основні методики дослідження концепту для побудови власного алгоритму дослідження; 4) встановити понятійні ознаки концепту SIESTA за допомогою лексико-семантичного та етимологічного аналізу слова-репрезентанта концепту; 5) зробити опис перцептивно-образного та ціннісного складника концепту SIESTA шляхом концептуального аналізу.

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Телкова О. В., к.ф.н., доц.	22.04.2019	22.04.2019
Розділ 1	Телкова О. В., к.ф.н., доц.	14.05.2019	14.05.2019
Розділ 2	Телкова О. В., к.ф.н., доц.	12.09.2019	12.09.2019
Висновки	Телкова О. В., к.ф.н., доц.	10.10.2019	10.10.2019

6. Дата видачі завдання _____ 22.04.2019 _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх аналіз	квітень 2019	виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	травень 2019	виконано
3.	Написання вступу	червень 2019	виконано
4.	Написання теоретичного розділу	червень 2019	виконано
5.	Написання практичного розділу	вересень 2019	виконано
6.	Формулювання висновків	жовтень 2019	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	грудень 2019	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	січень 2020	виконано
9.	Захист	січень 2020	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант

_____ (підпис)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

В. В. Галета

(ініціали та прізвище)

О. В. Телкова

(ініціали та прізвище)

М. О. Биба

(підпис)

(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 68 стор., 72 джерела.

Об’єкт дослідження: дослідження концепту SIESTA в іспаномовній картині світу.

Мета роботи: вивчення, опис лінгвокогнітивних та лінгвокультурних ознак концепту SIESTA і способів їх репрезентації в іспаномовній картині світу.

Теоретико-методологічні засади: наукові доробки вітчизняних й зарубіжних лінгвістів (В. І. Карасика, Ю. С. Степанова, С. Г. Воркачева, М. В. Піменової, А. П. Бабушкіна, Г. Г. Слишкіна, А. М. Приходька, О. О. Селіванової, З. Д. Попової, Й. А. Стерніна, М. Ф. Алефіренко, М. М. Болдирєва, В. А. Маслової).

Отримані результати: В ході нашого дослідження за допомогою дефініцій концепту SIESTA було виявлено наступні його ознаки: -післяобідній сон; -час для сну або відпочинку після обіду; -найспекотніший час.

Як продемонструвало наше дослідження концепт сієста сприймається як фізіологічна потреба організму, відпочинок, корисна звичка для організму, священний ритуал і навіть медитація. В ході аналізу ілюстративного матеріалу було виявлено також і негативне ставлення до сієсти. Сієста негативно впливає на різні сфери життя, на політичну та освітню діяльність, і звичайне суспільне життя. Більш того, сієсту сприймають як звичку, що викликає хворобу.

Також слід зауважити, що в сучасному світі концепт сієста втрачає свою актуальність і все менша кількість людей дотримується давньої традиції в іспаномовному світі. Незважаючи на це, аналіз мовного матеріалу засвідчив, що сієста почала розповсюджуватись по всьому світу. В таких країнах як Греція, Японія, Франція та Італія. Таким чином, вона почала набувати інтернаціональний характер.

Ключові слова: *концепт, SIESTA, лінгвокультурний концепт, перцептивно-образний компонент, ціннісний компонент, контекстуальний аналіз.*

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО АНАЛІЗУ КОНЦЕПТУ	6
1.1 До проблеми дефініції концепту в сучасній лінгвістиці.....	6
1.2 Структура і типологія концептів	12
1.3 Методика лінгвокультурного аналізу концепту SIESTA.....	18
РОЗДІЛ 2 РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ SIESTA В ІСПАНОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ	24
2.1 Репрезентація понятійного складника концепту SIESTA	24
2.2 Репрезентація перцептивно-образного компоненту концепту SIESTA.....	31
2.3 Репрезентація ціннісного компоненту концепту SIESTA	45
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63

ВСТУП

У дослідженнях сучасної лінгвокультурології та когнітології найбільшу зацікавленість викликає зв'язок культури та мови, взаємодія людини та мови на різних етапах її становлення. Репрезентація знань про навколишню дійсність відображається за допомогою таких структур як картина світу, фрейм, стереотип, концепт тощо.

Процес сприйняття та осмислення дійсності, відображення світу у свідомості людини втілюється у різних, притаманних тій чи іншій мові концептах, але сам термін концепт викликає суперечки серед сучасних мовознавців.

Актуальність пропонованого дослідження зумовлена необхідністю аналізу концепту SIESTA з урахуванням сучасних досягнень когнітивної лінгвістики, а також визначення місця цього концепту у концептуальній сфері носіїв іспанської мови.

Дослідження національного концепту SIESTA є актуальним в силу того, що дозволяє звернутися до національних та культурно специфічних аспектів мовної картини світу іспанського етносу.

Об'єктом дослідження є концепт SIESTA в іспаномовній картині світу.

Предметом вивчення виступають лінгвокогнітивні та лінгвокультурні ознаки концепту SIESTA.

Мета дослідження полягає у вивченні, описі лінгвокогнітивних та лінгвокультурних ознак концепту SIESTA і способів їх репрезентації в іспаномовній картині світу.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі **завдання**:

- 1) визначити теоретичні і методологічні засади вивчення концепту SIESTA;
- 2) описати типологію, класифікацію та структуру концептів;

- 3) розглянути основні методики дослідження для побудови власного алгоритму дослідження;
- 4) встановити понятійні ознаки концепту SIESTA за допомогою лексико-семантичного та етимологічного аналізу слів-репрезентантів концепту;
- 5) зробити опис перцептивно-образного та ціннісного складника концепту SIESTA шляхом контекстуального аналізу.

Методологічною базою дослідження є наукові доробки вітчизняних й зарубіжних лінгвістів (В. І. Карасика, М. В. Піменової, Ю. С. Степанова, З. Д. Попової, Г. Г. Слишкіна, Й. А. Стерніна, В. А. Маслової).

Методи дослідження. У роботі були використані етимологічний аналіз концепту, який допоміг визначити походження та історію виникнення і розвитку концепту; контекстуальний аналіз, що дозволив виявити лінгвокогнітивні та лінгвокультурні ознаки концепту SIESTA.

Матеріалом для дослідження стали статті в іспанських періодичних виданнях El Mundo, El País, ABC та La Vanguardia; корпуси текстів Corpes XXI та Corpus de Referencia del Español Actual (CREA);

Наукова новизна. В роботі вперше зроблена спроба проаналізувати структуру концепту SIESTA в іспанській лінгвокультурі, фокусуючись на понятійному, перцептивно-образному та ціннісному компонентах цього ментального утворення.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використовувати результати дослідження на практиці викладання іспанської мови, в теоретичних курсах з лексикології, спецкурсах та спецсемінарах з лінгвокультурології та когнітивної лінгвістики, при укладанні описових словників концептів та лінгвокультурних тезаурусів.

Робота пройшла **апробацію** на студентській науково-практичній конференції «Різдвяні читання» (Запоріжжя, 2019).

Структура роботи: дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаної літератури.

У вступі подано загальні відомості про дану наукову працю, починаючи від умотивування теми, мети, завдань, актуальності дослідження, визначення об'єкту, предмету та структурування роботи.

У першому розділі подаються загальні відомості про дослідження концепту в сучасній лінгвістиці, особлива увага приділяється визначенню поняття «концепт», розглянуто питання структури та типології концептів. У представленій науковій розвідці були розглянуті методики аналізу лінгвокультурного концепту та було сформовано власний алгоритм аналізу концепту SIESTA.

Другий розділ містить власний аналіз понятійного, перцептивно-образного та ціннісного компонентів концепту SIESTA .

У висновках подано узагальнені результати проведеної роботи. Загальна кількість сторінок – 68, кількість використаних джерел – 72.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО АНАЛІЗУ КОНЦЕПТУ

1.1 До проблеми дефініції концепту в сучасній лінгвістиці

Мова являється невід'ємною частиною процесу становлення та розвитку людських знань про світ, адже саме мова відіграє головну роль в трансформуванні інформації.

Мовні значення передають лише певну частину наших знань про світ. За твердженням М. М. Болдирева, основна частина цих знань знаходиться в нашій підсвідомості у вигляді різних розумових структур - концептів різного типу складності та абстрактності, до змісту яких завжди можуть додаватись нові характеристики. В свою чергу, дані характеристики будуть потребувати нових форм вербалізації [Болдырев 2002, с. 27].

На думку З. Д. Попової, концепт — категорія розумова, неспостережувана, і це дає великий простір для її тлумачення. Категорія концепту фігурує сьогодні в дослідженнях філософів, логіків, психологів, культурологів, таким чином вона відображає сліди різноманітних інтерпретацій [Попова 2002, с. 21].

Як стверджує К. Ю. Голобородько, намагання дати цілісний опис концепту пов'язане з проблемою розмежування цього терміна з такими як поняття, значення, лексичне значення, сема, денотат та ін., а також опису співвідношень концепту з такими поняттями як образ, символ, архетип, міфологема [Голобородько 2002, с. 5].

Незважаючи на розмаїття трактувань концепту, методів його дослідження та способів репрезентації, єдиного підходу до розв'язання проблеми концепту не вироблено, відсутнє також його однозначне

тлумачення. Виходячи з цього, актуальними лишаються питання структури концепту і можливостей його моделювання, питання про співвідношення концепту зі значенням мовного знака тощо [Юрченко 2008, с. 269].

У сучасному мовознавстві лінгвісти виділяють три основні підходи до розуміння поняття «концепт»: *лінгвістичний* (С. О. Аскольдов, Д. С. Лихачов, В. В. Колесов, В. М. Телія). Вони вважають, що оскільки концепт існує для кожного словникового значення, то його слід розглядати як алгебраїчний вираз значення. Загалом, прихильники цього напряму розуміють концепт як увесь потенціал значення слова разом з його конотативним елементом; *когнітивний* (З. Д. Попов, Й. А. Стернін, О. С. Кубрякова). Його послідовники визначають концепт як явище ментального характеру. Представники когнітивного підходу зараховують концепт до розумових явищ та тлумачать його як оперативну змістовну одиницю пам'яті, ментального лексикону; *культурологічний* (Ю. С. Степанов, Г. Г. Слишкін). В інтерпретації прихильників третього підходу явище концепту постає як головний осередок культури в ментальному світі людини. Науковці, які дотримуються цього підходу, переконані, що при вивченні концепту, увагу слід приділяти культурній інформації яку він передає. Концепт тут визначається як базова одиниця культури і є її концентратом [Заньковська 2015, с.102-104].

Наразі всі мовознавчі підходи до розуміння поняття "концепт" зводяться зазвичай до лінгвокогнітивного та лінгвокультурологічного тлумачення цього явища. Так, наприклад, під концептом, як під поняттям лінгвокогнітивного явища, слід розуміти "одиницю ментальних або психічних ресурсів нашої свідомості і тієї інформаційної структури, яка відображає знання і досвід людини; оперативна змістовна одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи мови і всієї картини світу, відображеної в людській психіці" [Бабушкин 1996, с. 90-91]. У межах цього підходу концепт визнано як основну одиницю когнітивних процесів:

«Концепти, які керують нашим мисленням, – не просто породження розуму. Концепти структурують наші відчуття, поведінку, наше ставлення до інших людей. Тим самим наша концептуальна система відіграє центральну роль у визначенні реалій повсякденного життя» [Лакофф, Джонсон 2008, с. 25].

Ще наприкінці 20 століття В. І. Карасик висловлював думку про те, що важливою складовою концепту є культурна цінність. Саме наявність ціннісної складової відрізняє культурний концепт від інших ментальних одиниць, якими оперує сучасна наука, наприклад, когнітивний концепт, фрейм, сценарій, скрипт, архетип, гештальт, мнема, понятійна категорія і т.д [Карасик 1997, с. 128-129].

На думку Є. М. Верещагіна та В. Г. Костомарова, лінгвокультурний концепт у мовній свідомості представлений як багатомірна сітка значень, які виражаються лексичними, фразеологічними, пареміологічними одиницями, прецедентними текстами, етикетними формулами, а також тактиками мовленнєвої поведінки, що відображають фрагменти соціального життя, які постійно повторюються [Верещагін 1999, с. 56].

За словами Н. Рябцевої, концепт – це не хаотичне нагромадження уявлень, значень або смислів і навіть не їхня кон'юнкція, а логічна структура, у структурі концепту є центральна й периферійна зони, причому остання здатна до дивергенції, тобто зумовлює «віддаленість» нових похідних значень від центральної зони [Рябцева 1991, с.72].

Важливим є питання, поставлене такими відомими представниками когнітивної лінгвістики, як В. С. Кубрякова, Ю. С. Степанов: якою мірою концепти актуальні для носіїв певної культури і як їх існування впливає на процеси сприйняття, оцінки, пізнання, комунікації. Наприклад, Ю. С. Степанов вважає, що «концепти існують по-різному в різних своїх шарах, і в цих шарах вони по-різному реальні для людей даної культури» [Степанов 1997, с. 47].

Найбільш всеохоплюючим, повним визначенням, на наш погляд, є формулювання С. Г. Воркачова: "Концепт – це термін, який поєднує лексикографічну і енциклопедичну інформацію, "найближче" і "найвіддаленіше" значення слова, знання про світ і про суб'єкт, який його пізнає". С. Г. Воркачов розглядає концепт з різних точок зору: концепт – це і те, за допомогою чого людина пізнає світ; він заснований як на досвіді, так і на енциклопедичній інформації, якась середня, вироблена в процесі пізнання, єдино вірна квінтесенція значення слова [Воркачов 2004, с.10].

У концепції нового семантичного словника акад. Н. Ю. Шведової представлено таке визначення даного наукового поняття: «Концепт – це змістовна сторона словесного знака (значення - одне або якийсь комплекс найближче пов'язаних значень), за яким стоїть поняття (тобто ідея, яка фіксує суттєві «умосяжні» властивості реалій і явищ, а також відносин між ними), що належить до розумової, духовної або життєво важливої матеріальної сфери існування людини, вироблене і закріплене суспільним досвідом народу, що має в його житті історичні корені, соціально і суб'єктивно осмислюване і через ступінь такого осмислення співвідносне з іншими поняттями, найближчі з ним пов'язаними або, в багатьох випадках, йому протиставляється. Поняття, що лежить в основі концепту, має свій власний потенціал, воно здатне диференціюватися: елементарне відображення цієї здатності словники показують як тенденцію до утворення різноманітних словесних відтінків і переносів» [Шведова 2005, с. 303].

За твердженням О. О. Селіванової, яка спираючись на досягнення новітньої науки – психонетики, пропонує узагальнювальну структуровану дефініцію: «Концепт – інформаційна структура свідомості, різносубстратна, певним чином організована одиниця пам'яті, яка містить сукупність знань про об'єкт пізнання, вербальних і невербальних, набутих шляхом взаємодії п'яти психічних функцій свідомості й позасвідомого» [Селіванова 2006, с.256].

В інтерпретації М. М. Полюжина, концепт як лінгвокультурне явище – це одиниця, призначення якої полягає в об'єднанні в єдине ціле наукових пошуків у галузі культури, свідомості й мовознавчих студій. Такий концепт – культурно детермінований виразник свідомості, зафіксований у мові. Інакше кажучи, лінгвокультурний концепт як згусток вербалізованого смислу відображає лінгвоменталітет певного етносу, ім'я якого, зазвичай, збігається з домінантою певного синонімічного ряду, або ядром лексико-семантичного поля. На його думку, культурний концепт постає сукупністю усіх смислів і понять, які виникають під час озвучення й осмислення певної мовної одиниці у свідомості людини, а також системою уявлень, образів та асоціацій, що виникають унаслідок свідомого чи несвідомого сприйняття й асоціювання. Цінним у підході автора є те, що у культурному концепті зосереджений багатовіковий досвід, ступінь і характер розвитку магістральних цивілізаційних процесів загалом та особливостей кожного народу, що синтезується й фільтрується в тезаурусі мовної особистості, зокрема [Полюжин 2015, с. 217-218].

Як видно з наведених вище визначень, найбільш послідовно виокремлюються в концепті властивості знання, оцінки, культури і психіки, які й беруться за основу в тій чи іншій дефініції. Найбільш послідовно науковці обстоюють розуміння концепту як етнокультурного утворення або етноконцепту. За М. М. Приходьком, ця модель базована на усвідомленні того значення, яке має національна культура в житті соціуму і відображає уявлення про те, що концепт є точкою перетину світу культури й індивідуальних смислів [Приходько 2008, с. 47].

На основі різних інтерпретацій концепту В. А. Маслоу. визначає такі його інваріантні ознаки:

- 1) це мінімальна одиниця людського досвіду в його ідеальному представленні, яка вербалізується за допомогою слова та має польову структуру;

- 2) це основна одиниця опрацювання, зберігання та передачі знань;
- 3) концепт має розмиті межі та чіткі функції;
- 4) концепт є соціальним, його асоціативне поле зумовлює його прагматику;
- 5) це основна лакуна культури. Відсутність єдиного трактування концепту пояснюється тим, що концепт є складною, багат шаровою структурою, яка, крім понятійної основи, уміщує соціопсихокультурну частину, яка не стільки мислиться, скільки переживається носієм мови, містить у собі асоціації, емоції, національні образи та конотації, притаманні певній культурі [Маслова 2011, с. 50].

Визначаючи важливість кожного з підходів до розуміння концепту, найбільш актуальним для нашого дослідження ми вважаємо третій підхід-культурологічний. У рамках даного підходу концепт висвітлюється як репрезентант культури. Як бачимо з попередньо розглянутих визначень, концепт розглядається не тільки з точки зору ментальної інформації про явища дійсності або об'єкти, які він містить в собі, але у той же час у якості одиниці культури, тому вивчення концептів за допомогою культурологічного підходу є важливим аспектом розкриття їхнього змісту. Слід зазначити національну специфіку концепту SIESTA яка бере свій початок та ґрунтується на традиціях, фольклорі саме в Іспанії.

Концепти мають властивість стиратись з часом та відновлюватись заново. Враховуючи динамічність функціонуванням концепту, він не має статичної структури, адже в процесі мислення він завжди зближується, поєднується або співіснує з іншими концептами. Таким чином, в нашому дослідженні ми вважаємо за необхідне розглянути типології концептів, які будуються на різних підходах науковців для відображення концептуальної різноманітності знань.

1.2 Структура і типологія концептів

Найпоширенішою класифікацією вважають поділ концептів на універсальні та національні. Універсальні представляють у вигляді загальнолюдських знань. Вони не мають культурної специфіки (наприклад, РАДІСТЬ-ГОРЕ, ДОБРО-ЗЛО, ЛЮБОВ-НЕНАВИСТЬ). Окрім універсальних, виділяють концепти, орієнтовані на конкретний етнос. У нашому дослідженні, концепт SIESTA має національну приналежність.

В. І. Карасик розглядає концепт як складне лінгвістичне утворення, що має понятійну основу, внутрішню форму, дистрибутивні якості, валентні зв'язки і культурологічні якості. Він виокремлює три сторони в структурі концепту: поняттєву – означення концепту в мові; образну – сприйняття предметів через органи чуття або пам'ять; ціннісна сторона визначається актуальністю концепту для людини і суспільства [Карасик 1997, с. 29].

Цінним в підході В. І. Карасика є розгляд концепту як окремої оперативної одиниці різного обсягу, а не як компоненту єдиного концепту:

- активний шар: під цим поняттям вчений розуміє головні актуальні ознаки, відомі кожному носію культури і значущі для нього, які входять до загальнонаціонального концепту;

- пасивний шар містить додаткові ознаки, актуальні для окремих носіїв культури, вони належать концептосферам окремих субкультур;

- внутрішня форма концепту, звичайно, не усвідомлювана в повсякденному житті, відома лише спеціалістам, але вона визначає зовнішню, знакову форму вираження концептів. Для більшості носіїв культури вона не є частиною концепту, а лише одним із детермінувальних його культурних компонентів [Карасик 1997, с. 3].

Ю. С. Степанов, аналізуючи концепти «8 березня» і «23 лютого», приходять до висновку про те, що структура концепту «шарувата» і кожен шар є «осадам» культурного життя різних епох. Найменш актуальний зміст нерозривно пов'язаний з «внутрішньою формою», він піднімає «з дна» ситуацію народження слова, акт номінації об'єкта дійсності, думка і образ, народжений називає суб'єктом. У похідних словах «внутрішня форма» логічна і зрозуміла, а в непохідних словах вона стає відомою тільки в результаті звернення до етимологічного словника. Другий «шар» в значенні концепту Ю.С. Степанов називає «історичним». Останнім, найбільш активним і актуальним, є сучасний шар концепту. Всі виділені культурні нашарування в структурі концепту не існують ізольовано один від одного, між ними встановлюється певна спадкоємність, вони можуть являти собою приклад еволюції ментальних уявлень носіїв певної культури. Суть цієї еволюційної теорії різних слів концепту полягає в тому, що значення слів змінюються в залежності від переходу імені з одного предмета (або дії) на інший предмет, який замінив перший предмет в тій же самій або схожій функції. Вчений стверджує особливий характер відносин концептів до реальності: «Вони описують дійсність, але дійсність особливого роду – ментальну. І вже у всякому разі, вони мають, принаймні, одну дуже тверду основу – буквальный сенс звичаю, уявлення, вірування, терміна, слова. Це щоразу вихідна точка і подальшого розвитку концепту в самій ментальній дійсності, в дійсно існуючому колективній свідомості, і в розвитку гіпотези дослідника, яку він будує з цього приводу» [Степанов 1997, с. 41-47].

С. Г. Воркачов, беручи до уваги напрацювання В. І. Карасика, пропонує таку структуру концепту. Окрім понятійного, образного й ціннісного, дослідник також виділяє значеннєвий складник лінгвокультурного концепту, він (значеннєвий складник) “визначається місцем, яке займає ім'я концепту в мовній системі” [Воркачев 2003, с. 7]. Значеннєвий складник також містить етимологічні й асоціативні характеристики імені концепту. До складу

значеннєвих характеристик концепту входять, на думку С. Г. Воркачова, також співвідношення частиномовних реалізацій його імені, його словотвірна продуктивність. Значеннєвими є і прагмалінгвістичні властивості лексико-граматичних одиниць, оскільки вони реалізуються саме на фоні синонімічного ряду [Воркачев 2003, с. 124].

В сучасній лінгвістиці структура концепту представлена у вигляді кола, що складається з ядра, приядерної зони та периферії. Належність до тієї чи іншої зони визначається сприйняттям мовця. Опис концепту здійснюють називаючи ознаки по мірі зменшення від ядра до периферії. Таку точку зору розділяють більшість вчених. Наприклад, як стверджують В. І. Карасик та Г. Г. Слишкін, концепт з'являється біля точки свідомості, навколо якої знаходяться уявні вектори. Найважливіші з цих векторів визначають ядро, менш важливі – периферію. По мірі того як збільшується відстань від ядра, асоціації втрачають виразність. Ім'я концепту визначається одиницею мови або мовлення, що актуалізує центральну точку [Карасиков 2003, с. 76-77].

В. Карасик висуває також ідею багатомірності концепту, розрізняючи в ньому раціональні та емоційні, абстрактні й конкретні компоненти. «У такому плані, — вважає він, — протиставляються: 1) об'єктивний потенційний зміст або концепт; 2) змістовий мінімум, що переважно поданий у словниковій дефініції та слугує для актуалізації концепту, але для актуалізації завжди часткової та суб'єктивної стосовно змістового потенціалу; і 3) конкретизація змістового мінімуму, яка виявляється в тематизації, що залежить від досвіду людини, оскільки чим освіченіша людина, тим ближчий тематизатор до змістового мінімуму в ідеальному зразкового мовця; і прагматизації (досвід людей різний: що відчуває один, не обов'язково відчує інший; сюди належать статусно-рольові, етноспеціальні обертони мовних реалій) [Карасик 2004, с. 7].

Сьогодні в лінгвістиці то наголошують на недоцільності стратифікації концепту [Мацьків 2007, с. 19], то обстоюють думку про його

структурованість, наполягаючи водночас на нечіткому характері цієї структури, її розмитості [Маслова 2011, с. 59].

За ознакою розвитку структури концепти поділяють на ті, що розвиваються (активно використовуються, розширюють свою структуру новими ознаками), і ті, які застигли (їхня структура не доповнюється новими ознаками, що пов'язано передусім із зникненням реалій, ілюстрацією цього є перехід слова-репрезентанта з активного лексикону у пасивний) [Пименова 2007, с. 82].

В інших дослідженнях виділяють більш складну структуру концепту, що складається з чотирьох компонентів. Наприклад, М. І. Нікітін виокремлює в концепті образ, поняття, когнітивний імплікаціонал і прагматичний імплікаціонал [Никитин 2004, с. 59-60]. Г.Г. Слишкін моделює не структуру, а певне семантичне, або смислове, поле, в якому вичленяються чотири зони: дві основні - інтразона і екстразона, дві додаткові - квазізона і квазіекстразона. Ядерна область такого поля - це інтразона, яку складають диференціальні ознаки, які в структурі лексичного значення складають область денотата, екстразону утворюють ознаки, що становлять одночасно екстразони родинних, близьких в даній когнітивної області понять. «Квазіінтразона і квазіекстразона пов'язані з формальними асоціаціями, що виникають в результаті співзвуччя імені концепту з іншим словом, використанням евфемізмів » [Слышкін 2004, с. 17-20].

На думку А. М. Приходька, структура концепту – тришарова: 1) ядро – поняттєвий складник; 2) перцептивно-образний складник; 3) ціннісний (валоративний складник). Поняттєвий субстрат концепту відображає його денотативну співвіднесеність з концептуальним референтом. Поняттєвий субстрат концепту становить фактуальну інформацію – пропозиційне знання, що спирається на мовну фіксацію (опис, визначення, дефініцію). Він може бути описаний за допомогою дефініційно-компонентного аналізу номінантів концепту. Перцептивно-образний адстрат – це ті знання, образи та асоціації,

які виникають у свідомості у зв'язку з тим чи іншим денотатом. Він формується на підставі узагальненого образу, в якому закладені індивідуальний досвід і колективне знання. Ціннісний/валоративний епістрат – найголовніша іпостась концепту, зумовлена ставленням до нього, яке за визначенням має бути позитивним, оскільки спирається на ті духовні імпульси, які оживають у свідомості людини завдяки її належності до того чи іншого лінгвокультурного колективу [Приходько 2008, с. 23].

Валоративний складник концепту базується на актуальності й оцінності. Актуальність реалізується в продуктивності використання мовних одиниць, які вербалізують концепт, наприклад, в частотності їх уживання в реальній комунікації, в т. ч. і у відносинах типу «стимул > реакція», «реакція > стимул». Аспект актуальності перевіряється кількісними методами, а оцінність – наявністю валоративного складника в денотаті мовної одиниці, що є ім'ям концепту, у властивих цій одиниці оцінних конотаціях, в її сполучуваності з оцінними епітетами. Наявність оцінного аспекту перевіряється методами компонентного та контекстуального аналізу [Приходько 2013, с. 27].

Беззаперечним досягненням в лінгвокогнітології вважають створення типологій концептів. Не існує єдиної узгодженої типології, адже критерії до класифікації різняться. Основними критеріями класифікації концептів вважають такі: середовище буття та/або актуалізації, зміст самого концепту, його універсальність або специфічні ознаки, місце в ієрархії або питома вага в концепто-системі, ступінь варіативності, формат актуалізації та ін. Варто зазначити, що цей список критеріїв незавершений, і дозволяє вносити до нього доповнення та уточнення [Воробйова 2011, с. 59].

Вербальний аспект концептів також породжує їхні диференціації. А. Бабушкін розрізняє лексичні та фразеологічні концепти. Такий поділ вимагає уточнення: правильніше було б сказати концепти, вербалізовані лексичними чи фразеологічними засобами мови [Бабушкін 1997, с. 77]. Ці типи не

викликають сумнівів у дослідників. Дискусійним постає виокремлення синтаксичних концептів: їх характеризують як типові пропозиції, застигли у структурі простого речення [Попова 2001, с. 82].

На думку А. Вежбицької, оскільки людина може думати певною мовою, так само вона може і відчувати цією мовою, а не іншою. Вона визначає концепти-автохтони (ті, що містять загальні національні складники) і протоконцепти (універсальні концепти) [Вежбицька 2001, с. 23].

За смисловим обсягом, або ступенем внутрішньоструктурної організації, концепти поділяють на макроконцепти (багатовимірні, складні), що мають розгалужену асоціативно-вербальну сітку смислових зв'язків, і мікроконцепти (одновимірні, прості), семантична сітка яких структурується лише в якомусь одному напрямку; базові (ключові, основні, домінантні, опорні, найважливіші) вирізняються на основі ієрархічної організації як ментальні одиниці загальнопоняттєвого рівня. Концепти також розподіляють за способом відображення дійсності на репродуктивні (відтворювані, онтологічні), що виявляють безпосереднє наочне відображення дійсності, та продуктивні (творчі, метафоричні) – як вияв опосередкованого відображення дійсності [Іващенко 2004, с. 61].

Трьохчленну класифікацію концептів обстоює М. Піменова, розподіляючи всі репрезентовані у мові концепти на три поняттєві класи: базові концепти, концепти-дескриптори та концептирелятиви. Базові – космічні, соціальні та психічні (духовні) – формують основу мови й усієї картини світу. Клас космічних концептів охоплює субкласи концептів: а) метеорологічні ; б) біологічні ; в) ландшафтні; г) предметні. Клас соціальних концептів утворюють: а) концепти країн; б) соціального статусу; в) національності ; г) влади та управління ; г) інтерперсональних стосунків; д) моральні, або етичні, концепти; е) концепти занять; є) релігійних понять. Клас психічних (духовних) концептів формують концепти внутрішнього світу: а) характеру ; б) емоцій; в) ментальності. Концепти-дескриптори

пояснюють базові концепти. Серед них розрізняють: дименсіональні (категоризують різні виміри: розмір, об'єм, тощо); квалітативні (виражають якість: тепло-холод); квантитативні (виражають кількість: один, багато). Концепти-релятиви реалізують типи відношень: концепти-оцінки (смачно-несмачно); концепти-позиції (близько-далеко); концепти-привативи (свій-чужий, включати-виключати) [Пименова 2007, с. 81]

Маслова В. А. обґрунтовує поділ концептів на прості (представленні одним словом) і складні (словосполученням чи реченням). Також концепти можуть бути стійкими (мають у мові постійні засоби репрезентації, актуальні для мислення та комунікації, регулярно вербалізовані) та нестійкими (не мають закріплених засобів вербалізації, перебувають у нестабільному стані формування, глибоко особисті, вербалізовані рідко або зовсім не вербалізовані) [Маслова 2011, с. 39].

Отже, розглянувши різні підходи до вивчення структури концепту, найбільш обґрунтованим для нашого дослідження лінгвокультурного концепту SIESTA вважаємо точку зору В. І. Карасика, Г. Г. Слишкіна та А. М. Приходька про те, що структура лінгвокультурного концепту трьохкомпонентна: поняттєвий складник, перцептивно-образний складник та ціннісний складник. Питання про актуалізацію концепту SIESTA в іспанській лінгвокультурі буде розглянуто у рамках даних підходів. Також маємо зауважити, що для детального аналізу концепту необхідно розглянути методика дослідження лінгвокультурних концептів.

1.3 Методика лінгвокультурного аналізу концепту SIESTA

На сьогодні актуальними методами дослідження лінгвокультурних концептів є аналіз дефініційних значень, етимологічний аналіз, метод

вивчення концептів через лексико-граматичне поле лексеми, що його репрезентує, асоціативний експеримент, когнітивно-семантичний, зіставний аналіз концептів у різних культурах, а також концептуальний аналіз.

Звертаючись до концептуального аналізу, слід зазначити що на сьогодні в сучасному мовознавстві Р. М. Фрумкіна виділяє чотири типи концептуального аналізу:

1. Перший тип пов'язаний із лінгвістичною філософією та антропоцентричною етнолінгвістикою, вивчає відображення понять у мові. Цей тип концептуального аналізу знаходить відображення у двох абсолютно різних галузях. Перша (Н. Арутюнова, Т. Радзієвська) досліджує важливі філософські поняття, такі як знання, істина, доля, добро, зло в різних контекстах (літератури різних жанрів, різних культур, повсякденного використання, свідомість простих людей тощо). Внутрішній досвід дослідника, життєвий досвід інформантів сприяє полегшенню інтерпретації концепту. Друга галузь першого типу концептуального аналізу представлена етноцентричним підходом до значення слова (А. Вежбицька). У цьому випадку значення розглядають як ментальний об'єкт, аналізують із двох точок зору – антропоцентричної (коли зображує універсальні характеристики людської природи) й етноцентричної (обумовлено особливостями певного етносу). Вважається, що світ не може бути адекватно описаний мовними засобами, оскільки вони накладають певний вид світу (образу світу) на носіїв мови. Кожна мова фіксує свою картину світу. При порівнянні образів світу різних народів, зовсім різні концептуальні структури приходять до відома: одні й ті ж концепції можуть існувати по-різному.

2. Другий тип концептуального аналізу (Т. Булигіна, Р. Розіна) фокусується на аналізі предикативної лексики, модальних часток, квантифікаторів у різних діагностичних контекстах.

3. Концептуальний аналіз третього типу застосовують для всіх видів лексичних одиниць, процедура полягає в поясненні концепту за допомогою

формально семантичної мови (І. Мельчук, А. Вежбицька), «анкетування» слів або словосполучень, котрі вербалізують певний концепт (С. Нікітіна).

4. Четвертий тип концептуального аналізу (А. Баранов, В. Сергєєв) спрямований на соціальні, політичні та ідеологічні концепти, такі як свобода, справедливість, перемога. Визначає взаємозв'язок між діахронічними змінами в змісті цих концептів і розвиток соціальних ідей, військових доктрин [Фрумкіна 1992, с. 1-8].

Концептуально-ідеографічний аналіз культурних концептів, запропонований В. М. Телією, включає наступні етапи: виявлення всіх мовних одиниць (лексичних, фразеологічних і т.д.), які використовуються етносом для позначення культурного концепту; параметризації концепту по частинам; побудова концептуального каркаса і накладення на нього способів номінації концепту; виділення на основі «здорового глузду» таксономічних сіток всередині кожного з параметрів концепту і співвіднесення базової метафори з культурним стереотипом етносу. Методика В. М. Телії не передбачає розгляд концепту в діахронічному аспекті [Телія 1996, с. 275].

Мета концептуального аналізу – простежити шлях пізнання змісту концепту й записати результати семантичною мовою, а також виявити парадигму культурно важливих концептів і описати їх концептосферу. Об'єктом дослідження є смисли, що передаються окремими словами, граматичними категоріями або текстами, при цьому залучення великого корпусу контекстів уживання слова в художній літературі дає змогу не лише описати розглянутий концепт, а й структурувати його, виокремлюючи набір найбільш характерні ознаки [Бабенко 2005, с. 69].

В. Маслова описала методику проведення концептуального аналізу, спираючись на структурні особливості концепту. Ядро – це словникові значення тієї чи іншої лексеми, які, на думку вченого, укладають великі можливості в розкритті змісту концепту, виявленні специфіки його мовного

вираження. Периферія – суб’єктивний досвід, різні прагматичні складники лексеми, конотації та асоціації.

В. Маслова визначає п’ять так званих «шарів» концепту:

I) словникова дефініція концепту (ядро);

II) етимологія концепту;

III) інші дефініції концепту (наукові, філософські та ін.);

IV) метафора, метонімія, ідіоми, фразеологізми, сталі вирази, приказки й прислів’я;

V) індивідуальне сприйняття концепту (які асоціації виникають, у що людина вірить, що відчуває, уявляє) [Маслова 2011, с. 98].

В окремих дослідженнях Попової З. Д. та Стерніна І. А. спостерігаємо метод семантико-когнітивного аналізу, що передбачає під час лінгвокогнітивного дослідження перехід від змісту значень до змісту концептів. Внаслідок чого дослідник отримує два напрями: 1) когнітивна семасіологія — повернення до мови(використання когнітивних знань для пояснення явищ і процесів у семантиці мови, поглибленого вивчення лексичної та граматичної семантики); 2) лінгвокогнітивна концептологія — рух до свідомості (моделювання концептів як одиниць національної концептосфери). Піменова М. В. пропонує досліджувати концепти поетапно: 1) аналіз лексичного значення та внутрішньої форми слова, що номінує концепт; 2) вияв синонімічного ряду лексеми; 3) опис способів категоризації концепту у мовній картині світу; 4) встановлення способів концептуалізації як вторинного переосмислення відповідної лексеми, вивчення концептуальних метафор і метонімії; 5) дослідження сценаріїв [Карасик, Стернин 2007, с. 9-15].

Актуальним на сьогодні залишається в сучасній лінгвоконцептології дослідження концепту за допомогою дефініційного аналізу, який є досить продуктивним і необхідним для вивчення структури концепту й опису сучасної концептуальної системи. Використовуючи дефініції, такий аналіз

співвідносить значення певних лексичних одиниць. Словникові дефініції допомагають установити характер і типи значеннєвої структури слів, вони можуть належати до різних семасіологічних підкласів та семантичних розрядів. Словникові статті, які описують семантичну структуру концепту, зазвичай містять однотипні й різнотипні дефініції та представляють різні лексико-семантичні варіанти. Схеми побудови лексикографічних дефініцій можуть бути різними, усе залежить від того, яка частина мови і який лексикограматичний розряд фіксується [Розвод 2015, с. 92].

Отже, базуючись на тезі про трьохшарову структуру концепту та беручи за основу методики, запропоновані В. І. Карасиком, З. Д. Поповою, Й. А. Стерніним, М. В. Піменовою, ми проаналізуємо зміст концепту SIESTA в іспанській лінгвокультурі за таким алгоритмом:

1) опис понятійного складника концепту SIESTA з використанням лексико-семантичного та етимологічного аналізу слів-репрезентантів концепту, виявлення синонімічного ряду лексеми-репрезентанта концепту.

2) опис перцептивно-образного складника концепту SIESTA шляхом контекстуального аналізу.

3) опис валоративного складника концепту SIESTA шляхом контекстуального аналізу.

У нашому дослідженні контекстуальний аналіз концепту SIESTA розглядатиметься з використанням корпусу текстів — *Corpes XXI*, що являється великим комплексом різних типів іспаномовних текстів в електронному форматі, які складаються з кількох мільйонів слів та класифікуються за певними параметрами [Elena F. Pitkowski 2009, p. 33].

Отримані в результаті корпусного аналізу дані не тільки сприяють формулюванню якісно нових висновків про мову, але й окреслюють такі напрями досліджень, які до появи корпусів не привертали уваги дослідників. Спираючись головним чином на реальний «живий» мовний матеріал, а не на мовну інтуїцію та інтроспекцію, корпусні дослідження дозволяють

абстрагуватися від суб'єктивності дослідника і наблизитися до об'єктивного вивчення мови [Жуковська 2013, с. 10].

Для пошуку нашого концепту в корпусі, необхідно вибрати певні критерії, такі як рік, країна, частина мови. Оптимізувавши пошук ми маємо змогу побачити наш концепт в ситуативному та культурному контексті. Спочатку ми розглянемо кожний приклад вживання ключового слова-репрезентанта концепту і потім визначимо, до якої складової ми можемо його віднести перцептивно-образної чи валоративної. Після виявлення перцептивно-образної сторони концепту, нам необхідно з'ясувати його цінність, тобто відношення до концепту в різні проміжки часу та його актуальність нині. В ході аналізу ставимо собі на меті виявити позитивне та негативне відношення до концепту сієста. Таким чином, ми дізнаємося актуальне становище концепту SIESTA в іспанській лінгвокультурі.

Отже, в цьому розділі було висвітлено різні підходи до класифікації концептів та їх структури. Ми розглянули основні актуальні методи дослідження лінгвокультурних концептів. Для дослідження концепту SIESTA ми зосередимо увагу на дефініційному, етимологічному та концептуальному аналізі концепту SIESTA. З урахуванням вищенаведеного методика концептуального аналізу концептів дає можливість виявити різноманітні мовні засоби репрезентації концепту, виявити структуру і зміст концепту та найбільш характерні його ознаки. Розгляд фактичного матеріалу дав змогу визначити власний алгоритм дослідження концепту SIESTA.

РОЗДІЛ 2 РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ SIESTA В ІСПАНСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ

2.1 Репрезентація понятійного складника концепту SIESTA засобами іспанської мови

Як було вказано у теоретичному розділі, у структурі концепту виокремлюють зазвичай понятійний, образний та оцінний складники. Понятійний компонент концепту виявляється на основі дослідження словникових дефініцій. Словникова стаття містить інформацію стосовно всіх мовних рівнів – фонологічного, лексико-семантичного, фразеологічного, граматичного. Вона також є джерелом отримання не лише лінгвістичних даних, а й загальнокультурної інформації. Словникова стаття складається з дефініційної та ілюстративної частин. У дефініційній частині знаходимо інформацію про обсяг, зміст і межі поняття. Ілюстративна містить контексти вживання мовної одиниці (приклади вживання слова в художній літературі, прецедентних текстах тощо), які виражають поняття, розкривають таким чином його сутність.

Отже, у словниковій статті зберігається інформація і про саме поняття, і про його оцінку, розуміння носієм мови. Вивчення дефініції слова виявляє понятійний компонент концепту, а дослідження ілюстративної частини словникової статті встановлює його образно-ціннісний складник. Саме тому вважаємо словникові статті культурологічно релевантним матеріалом у вивченні концептів культури [Дорменев 2014, с. 75].

За дефініцією словника Королівської академії іспанської мови SIESTA:

1. f. Sueño que se toma después de comer.

2. f. Tiempo destinado para dormir o descansar después de comer.
3. f. Tiempo después del mediodía, en que aprieta más el calor.
4. f. Música que en las iglesias se cantaba o tocaba por la tarde [DLE].

За дефініцією електронного словника Definiciona, концепт SIESTA:

1. Este vocablo se define a un sueño, descanso o reposo que se toma después de comer o almorzar.
2. Tiempo o lapso destinado para descansar o reposar después de comer o almorzar, en promedio entre las dos y tres de la tarde.
3. Periodo después de mediodía en que se aprieta más al calor o la exposición al sol.
4. Música en que los templos se cantaba o tocaba por la tarde [Definiciona].

За дефініцією словника Diccionario de Español en El País SIESTA:

1. Hecho de dormir después del almuerzo o, p. ext., a cualquier hora del día.
2. Tiempo después del mediodía, en que aprieta más el calor, que suele destinarse a dormir o descansar [Diccionario de Español].

В результаті лексикографічної профілізації ми отримали наступні визначення концепту SIESTA:

- 1) післяобідній сон;
- 2) час для сну або відпочинку після обіду;
- 3) найспекотніший час;
- 4) пісня чи музика, яка виконується в церкві ввечері.

Звернемося до етимології лексеми «сієста» в Іспанії — це звичай, що має глибокі історичні та культурні коріння. Сам термін бере свій початок в латинському виразі «hora sexta», яке означає час відпочинку в період між 12 і 15 денними годинами. З латині це буквально перекладається, як шоста година після світанку. Тобто цей термін використовувався ще античними римлянами для позначення полуденного часу, коли вони робили перерву в роботі, щоб відпочити і знову набратися сил. Сієста в Іспанії є національною особливістю, що славить цей народ на весь світ, поряд з коридою або танцем

фламенко. Втім, подібну денну перерву можна спостерігати і в інших спекотних країнах, наприклад, на Кубі чи в Ізраїлі. Сієста в Іспанії, час якої коливається від двадцяти до тридцяти хвилин післяобіднього відпочинку, виникла ще в давні часи. Ряд істориків відносить її зародження до сімнадцятого століття, коли вона була введена волею королів династії Габсбургів. Пізніше час сієсти було збільшено через високу температуру повітря в полуденний час [Сiesta в Испании].

Сьогодні ця традиція існує не тільки в Іспанії та іспаномовних країнах. Сієста на офіційному рівні поширилася по всій південній частині Європи: Греції, Італії, Португалії.

На базі словникових дефініцій нами було виявлено синонімічний ряд і антоніми концепту SIESTA. **Синоніми:** *sueño, echar la siesta, tomar la siesta, dormir una siesta, la hora de la siesta, sueñecito, echar la cabezadita, reposo i resistidero*. **Антоніми:** *actividad, vigilia, inquietud*.

Ми з'ясували похідні слова від концепту SIESTA, такі як *sestear, siestita, siestecita*.

Ortega planeaba sestear hasta las tres, luego afeitarse y vestirse. Y aquella siesta le hacía falta.

«Ay, perdone», exclamó Isabel de la Hoz. «¡Bien le viene descabezar una *siestita*, pues no más el dormir ya es alimento!»

Lo que esas cuatro paredes motivaban era tener una "durmia" (término que se utiliza para tomar una siestecita) apoyados en los pupitres.

Якісно новим стало звернення до атрибутів сієсти, що дозволило встановити необхідні речі для проведення сієсти. Серед них найважливішими являються ліжко, подушка, піжама, маска для сну, сутінки або прохолодне повітря в приміщенні та тиша. Більш того, ми виявили, що специфічною умовою сієсти є місце її здійснення, оскільки для сієсти неважливо де спати, вдома на дивані чи сидячи за столом. Якщо виникає бажання подрімати, то

незалежно від місця іспанець все ж таки це зробить. Післяобідній сон можна здійснити в таких місцях як школа, ресторан, на свіжому повітрі.

*Uno de los cuartos que se nos asignó como aula de clase, era muy sombrío, hasta cierto punto enigmático. Lo que esas cuatro paredes motivaban era tener una "durmia" (término que se utiliza para tomar **una siestecita**) apoyados en los pupitres que teníamos asignados; ese mismo salón se utilizó como sala de estudios o de pláticas intelectuales.*

*Hay un restaurante en Nuakchott en el que uno puede echarse **la siesta** después de comer [Diclib].*

*Trajeron a la nena que durmió la **siesta** para que se quede un rato debajo de los árboles, pero a ella no se le quedan pegadas las hojitas como a la ropa. La llamo y se ríe, y debe creer que bailo cuando me apego al brazo de la bomba, ella piensa que ese es mi novio, pero la bomba es una mujer.*

*Con él, se confecciona una especie de cama, que se utiliza sobre todo en el interior, para acostarse en el suelo en el verano por la frescura que transmite del suelo, sobre todo en las **siestas** calurosas.*

Для когось, атмосфера в будинку була настільки важкою, що вони вішали гамаки на свіжому повітрі або розкладали табурети в тіні і спали сидячи на вулиці.

*El interior de las casas quedaba flotando en un limbo de sopor. En algunas era tan insoportable que colgaban las hamacas en el patio o recostaban taburetes a la sombra de los almendros y dormían **la siesta** sentados en plena calle.*

Попри доволі нестандартні місця сну, все ж таки є згадка про ліжко. В нижченаведеному прикладі ліжко це не просто місце для сну, а запрошення подрімати, запрошення до законних лінощів та тимчасового щастя.

*Visitación dejó la casa a estrenar, y cuando ella se marchó yo me puse a quemar incienso y a repartir las flores y a quitar la colcha y a desarmar la cama, porque una cama abierta es una invitación a **la siesta**, al amor, a la pereza lícita, a la*

lectura incluso, a la felicidad parcial, con sus sábanas blancas recién cambiadas y sus pliegues acogedores y todas sus mullicies.

Заслуговує на увагу точка зору Каміло Хосе Села щодо проведення сієсти. Іспанський письменник та публіцист стверджує що сієсту треба виконувати кожного дня і важливими елементами є піжама, молитва і нічна ваза. Але насправді автор хоче звернути увагу на перебільшення значення сієсти у житті іспанців. Хосе Села вважає, що люди занадто серйозно відносяться до такої «поважної справи як сієста», таким чином знижуючи цінність іспанської традиції в суспільстві.

*Con su sarcasmo habitual, el novelista la ensalzaba diciendo que había que hacerla a diario y «con pijama, Padrenuestro y orinal». Para empezar, frente a lo que sostenía el escritor **la siesta** sana debe ser sin pijama ni orinal por prescindibles. No olvidemos que desde el punto de vista científico esta actividad recuperadora no debe durar más de unos minutos. Dejo naturalmente a la elección de cada uno el asunto del rezo. Eso sólo es una cuestión de creencia, de creencia en este caso respetable, por lo que nada que opinar al respecto. Así que una cabezada sí, pero lo de Cela no. Pero estarán conmigo que no todo el mundo tiene madera de artista; o lo que es lo mismo, no todo el mundo tiene que valer para ello. Y para la suya, tengo para mí, que hay que tener casta y oficio, cualidades que no están al alcance de cualquiera [Corpes XXI, 10.09.2019].*

Для Сальвадора Далі Сієста повинна бути короткою, так звана «мікросієста», тільки таким чином відновлюється психічний та фізичний стан.

*Salvador Dalí era un gran defensor de la **siesta**, eso sí, adaptada a su personalidad, como cualquiera de sus actos. Para el artista, la **siesta** debía ser corta, una «**microsiesta**», según la llamaba, porque de esa manera se revitalizaba su «ser físico y psíquico».*

Важливо звернути увагу на винахід Далі, а саме «dormir con una llave» для того щоб не спати більше відведеного часу. Для такої сієсти необхідно:

- спати сидячи в кріслі
- тримати між пальцями ключ
- під руку, яка тримає ключ поставити тарілку

Таким чином, коли ви засинаєте, ключ випадає з руки та ударяється об тарілку і через шум, ви прокидаєтесь.

Para conseguir que sus siestas fueran cortas, Dalí inventó un método muy particular al que llamó «dormir con una llave» y que publicó en su libro 50 secretos mágicos para pintar. Su fórmula consistía en:

- *Dormir sentado en una silla con apoyabrazos*
- *Sostener entre los dedos una llave*
- *Colocar un plato en el suelo debajo de la mano que sostiene la llave*
- *Al dormirse, la llave se cae de la mano y golpea el plato, de modo que el ruido que se produce despierta al durmiente [Instituto Cervantes].*

До сучасних атрибутів сієсти слід віднести цифрову платформу для сієсти. У світі з'явилась онлайн платформа, яка називається Napflix з аудіо та відео для сієсти. Основна ціль даного винаходу, заспокоїти нашу когнітивну діяльність, і надати можливість відпочити у світі без стресу. Головними елементами відео є монотонність, тривалість, гумор та розслабляючий ефект. *“Esta es una plataforma de contenido digital que ayuda a dormir en un nivel mundial”, dicen los artífices.*

Слід зазначити також і правило для проведення денного сну, згідно з яким не корисно лягати спати одразу після прийому їжі.

*No es conveniente irse a dormir o a dormir **la siesta** justo después de las comidas, dejando pasar entre una y dos horas después de la ingestión de alimentos.*

Доцільно також звернутися до типів сієсти. У словнику Королівської академії іспанської мови окрім назви “siesta del carnero” можна зустріти siesta del borrego або siesta del gorrino. В будь якого випадку, кожне з даних визначень містить в собі згадку про таких тварин як овечка, баран або свиня.

Назва походить від пастухів, які мали час перепочити поки тварини їли на пасовищі.

Y así tiene que ser, porque la expresión viene directamente de las labores de pastoreo. La siesta del carnero sería la que se echaban los pastores cuando, después de caminar toda la mañana, encontraban un buen pasto y podían descansar un rato mientras las cabra comían [DRAE, 05.10.2019].

Електронне видання Universia виділяє чотири типи сієсти:

Mala siesta. Це найменш рекомендована сієста, оскільки вона викликає сонливість і поганий настрій. Тривалість даного відпочинку-30 хвилин.

Siesta de memoria. Сієста для покращення когнітивної діяльності. Тривалість такого сну-60 хвилин.

Siesta de poder. Відновити наслідки поганого нічного сну та зменшити напругу допоможе Siesta de poder, яка триває 20 хвилин.

Siesta SOS. Призначена для тих, у кого обмаль часу, дозволяє відновити концентрацію та енергію для продовження роботи. Час сієсти: 10 хвилин.

[Universia, 01.11.2019]

Також наголошують на інших трьох видах сієсти: La siesta relámpago (15 хвилин), La siesta sólida (30 хвилин) та La siesta reparadora (90 хвилин).

La siesta relámpago

У цей короткий час ви досягнете другої фази сну, що чудово впливає на покращення пам'яті.

La siesta sólida

Найкращий час для сієсти це шість годин після пробудження, тому що в цей час бажання спати збільшується. Важливо прокинутись саме через 30 хвилин, тому що саме після 30 хвилин настає фаза глибокого сну.

La siesta reparadora

Дослідження показують, що сон за цей проміжок часу має беззаперечний вплив на наші когнітивні здібності. Крім того, коли ви прокидаєтесь, ви відчуваєте себе свіжими та бадьорими [Actitudfem, 01.11.2019].

La siesta del carnero

Йдеться про дрімоту, яку практикують перед їжею, орієнтовна тривалість якої від 1 до 2 годин, починати такий сон необхідно між 12 та 13 годиною дня. Прокинувшись від такого відпочинку можна перекусити, і тоді провести ще одну сіесту. Вищезгадану звичку прийняли студенти університету, які рано встають, щоб піти на уроки або скласти іспит і після закінчення вони йдуть додому спати до обіду.

Отже, нами було розглянуто понятійні ознаки концепту SIESTA за допомогою лексико-семантичного та етимологічного аналізу слова-репрезентанта концепту. Також нами були досліджені атрибути та типи сієсти, що дозволило детально проаналізувати понятійну складову концепту SIESTA та виявити його ознаки.

2.2 Репрезентація перцептивно-образного компоненту концепту SIESTA засобами іспанської мови

У нашому дослідженні перцептивно-образний складник концепту SIESTA описано за допомогою концептуального аналізу.

Оскільки в найспекотніший час люди виділяли трохи часу для сну, вони почали називати короткий сон сієстою. За цією назвою приховується метонімія: діяльність (або, в цьому випадку, швидше, її відсутність) бере своє ім'я з часу дня, в якому вона відбувається:

Siesta 'parte del día' > siesta 'sueño tomado en esa parte del día'

SIESTA - соціокультурний концепт, який уособлює собою реалії повсякденного буття на основі наявних стереотипів.

Для певного кола людей, котрі проживають у певних погодніх умовах, сієста асоціюється зі спекою (оскільки це найспекотніший проміжок часу).

Кажучи про сіесту ми співвідносимо її з:

- **фізіологічною потребою організму, яка бере свій початок ще з дитинства**
В наведених прикладах, сіеста розглядається як одна з навичок, яку дитина опановує змалку, дивлячись на свою матір.

Dormir la siesta es algo fisiológico, es lo que hacemos desde pequeños. Una vez que comemos dormimos, pero lo normal sería dormir unos minutos, sin embargo, cuando se hace durante más de una hora habitualmente, es que algo...

En sólo un mes, el bebé ya ha aprendido, fijándose en su madre, todas las habilidades de estos cetáceos: frotarse la espalda con las rocas, hacer piruetas, nadar boca arriba y dormir la siesta al "estilo beluga", recostada de espaldas sobre el lomo de mamá.

Сіеста це механізм нашого мозку для зниження температури тіла і відновлення його природного стану. Згідно досліджень професора фізіології Мадридського університету Франсиско Мора, дрімота - це те, на що людина генетично запрограмована. Людині характерно підтримувати температуру свого тіла, однак протягом дня ця температура коливається, і організм намагається контролювати її різними способами. Одним з яких і являється сіеста.

La siesta no es otra cosa que el mecanismo que tiene el cerebro para bajar unos grados su temperatura y así recuperar el estado óptimo para reemprender con energía las tareas vespertinas.

*Para Francisco Mora, profesor de Fisiología de la Universidad Complutense de Madrid y coautor del libro *The Hot Brain: Survival, Temperature, and the Human Body* (Mit press), "la siesta es algo para lo que el hombre está genéticamente programado". El ser humano se caracteriza por ser homeotermo, es decir, por mantener su temperatura corporal dentro de unos límites. Ahora bien, a lo largo del día esa temperatura oscila y el organismo trata de controlarla de diversas maneras. Y, una de ellas es la siesta. Así lo explica Mora: "Hacia las 4 de la mañana el cerebro comienza a funcionar y con ello, también se inicia su*

*calentamiento, que será continuado hasta las 2 de la tarde, aproximadamente. Llegado ese pico, el cerebro inicia un proceso de enfriamiento para poder retomar sus funciones en perfectas condiciones. Ese descanso del cerebro es **la siesta**" [El País, 15.10.2019].*

- **ВІДПОЧИНКОМ**

Важливо відзначити, що даний приклад стверджує, що для людей, які хворіють апное (короткі періоди, коли людина задихається під час сну), це спосіб відновитись.

*Actividades como hacer una **siesta**, disfrutar de una conversación, leer un libro o tu revista favorita será una delicia poder realizar al aire libre. Como bien escribió Sócrates, los ratos de ocio son lo mejor de todas las adquisiciones... Las personas con apneas (cortos periodos en los que el individuo se asfixia mientras duerme) descansan peor aunque no se enteran, y la cabezada de después de comer es su manera de reponerse.*

Сієста розглядається як вид відпочинку, який приносить задоволення на рівні зі звичайними формами проведення вільного часу. Такими як танцювати, подорожувати, дивитись фільм і тд.

*Seguramente actividades como hacer una **siesta**, viajar, cantar, bailar, comer, repetir su película favorita, meditar, irse a un lugar apartado de todo, jugar con sus hijos, con su mascota o entregarse a una buena lectura bastarían para sentir satisfacción.*

- **сієста як самий спекотний час**

*Nuestros muertos, torturados y presos no eran simples revoltosos. Representaban a profundidad las luchas de nuestro pueblo, en los yerbales, en la explotación del ferrocarril, en las **calurosas siestas** empujando el arado.*

*A sus pies, Madrid es un animal aplastado por el calor que duerme **la siesta**; mientras contempla la quietud de la calle recuerda cuántas veces miró por esa ventana sintiéndose importante, alto, aupado en una atalaya desde la que se controla el mundo.*

- **необхідність**

En algunos países del Mediterráneo, la siesta se institucionalizó más bien como una necesidad ante el extremo calor del verano, aunque no necesariamente es buena para todos y en todas partes [Universia, 01.11.2019]

Hacia unos años que la Revolución Mexicana había terminado, pero seguían circulando historias sobre lo sucedido en esos años de revuelta. Esa tarde, el tema a tratar era el de los telegrafistas. Júbilo escuchaba a su padre con deleite. No había nada que le diera más placer que despertar de la obligada siesta para escuchar las historias de su padre.

- **сієста як корисна звичка**

Згідно з дослідженнями університету Аделаїди (Австралія), сієста може покращити розумову діяльність людини. Більш того, за словами грецького кардіолога сон впливає на артеріальний тиск. У людей, які дрімають, тиск на 5 % нижчий, ніж у тих, хто не дотримується сієсти. Також Мерседес Бермехо (директор школи психології та освіти) стверджує, що сієста має вплив на нашу мозкову діяльність, настрої та самооцінку.

*Según un estudio de la Universidad de Adelaida, en Australia, publicado en 2010, las siestas pueden mejorar el rendimiento cognitivo. Una investigación dirigida por el cardiólogo griego Manolis Kallistratos, presentada en el congreso de 2015 de la Sociedad Europea de Cardiología, también describe beneficios para la presión arterial: los investigadores calcularon que las personas que se echan **un sueñecito** tienen, de media, una tensión un 5% más baja que quienes no la hacen.*

La memoria también se ve claramente beneficiada entre las personas que se dejan llevar por el sopor, según una investigación de Universidad de Saarland, en Alemania, en la que los investigadores se centraron en el papel del hipocampo. Por su parte, la Fundación Nacional para el Sueño de EE UU afirma que "pueden restaurar el estado de alerta, mejorar el rendimiento y reducir los errores y accidentes". Y Mercedes Bermejo, directora de la Escuela Europea de Psicología y Educación, se refiere a un aumento de la inteligencia

emocional. "Nuestra actividad cerebral, nuestro estado de ánimo y autoestima también se verán beneficiados", dice.

Стосовно корисного впливу сієсти на організм, варто зазначити, що було виявлено безпосередній зв'язок зросту зі сном. Як продемонстрував приклад, зріст людини зменшується протягом дня і лише під час сієсти цей процес зупиняється. Більш того, дослідження показали, що в період з 8 ранку до 8 вечора ріст дітей зменшився в середньому на 1.566 сантиметрів.

*Cuando el individuo está de pie, su altura se reduce en forma sostenida a lo largo del día, proceso que se interrumpe cuando se toma una **siesta**. Este fenómeno se explica por la pérdida de volumen en los discos intervertebrales, especialmente a nivel lumbar, que se produce durante el día. En este estudio, entre las 8 de la mañana y las 8 de la noche, la altura de los niños disminuyó en promedio 1.566 centímetros [CREA, 25.09.2019].*

- сієста як священний ритуал

В час сильної спеки, сієста свята і навіть прирівнюється до священного ритуалу.

*Después del almuerzo, **la siesta** es sagrada, especialmente cuando hace calor. Elisa colocaba la hamaca bajo el mangal y ella y la niña se acostaban un buen rato a descansar, arrulladas por el canto de las cigarras que, de a cientos, habitaban en los árboles que formaban un pequeño bosque frente a su propiedad.*

*Los boquiabiertos se dispersaron; Paz y Domínguez, sin su auditorio, fueron apagando su discusión hasta que "ya sabe, usté perdone, pero para mí **la siesta** es sagrada", y se fueron caminando despacio a lo largo del alambrado.*

- сієста як довготривалий сон

Одна з головних ознак сієсти це її тривалість, приблизно 30 хвилин короткого післяобіднього сну. Але ми виявили, що SIESTA дуже часто триває більше зазначеного часу. Більш того, дримають не лише після обіду, а увечері також.

*La casa permanecía en penumbra durante el día. Mis padres no tenían fuerzas para dar órdenes. Hacían largas **siestas**. Los días transcurrían con cierta sensación de descontrol, como si no importaran.*

*Para mí, esa vieja casona familiar, con sus largas **siestas** de penumbra y su desván atestado de trastos y juguetes rotos, era sencillamente lo que venía después de los exámenes de junio.*

*Tal vez por la prolongada **siesta** que había echado al mediodía, el sueño no lo protegió hasta pasadas las cuatro de la mañana. Las horas de vigilia se convirtieron en un desquiciante trasiego de visiones sobre el momento de la ejecución que su cerebro iba creando, incontrolablemente.*

*René hizo una **siesta** larga, hasta las siete y media. De la cama salió disparado al baño, las manchas seguían ahí, más pequeñas, no tan marcadas, pero igual de horribles.*

- **сієста як медитація**

Як запевняє спеціаліст, в наш час медитація це необхідність, тому що розповсюджене таке явище як порушення сну. За його словами, медитація це хороша сієста, яка допомагає відновити сили.

*"Ante esto, la meditación surge como una necesidad actual porque antes no había trastornos de sueño. La meditación es un sucedáneo del sueño del tipo lento, es una buena y excelente **siesta**, que me permite recuperarme para la actividad", asegura el especialista.*

- **сієста як йога**

Каміло Хосе Села називає сієсту іберійською йогою, оскільки щоденна практика сієсти створює ефекти, подібні до практики дисципліни йоги зі Сходу.

*Por esta razón, algún que otro aventurado al disfrute diario de esta provechosa costumbre española, ha denominado a **la siesta** como "El Yoga Ibérico", puesto que su práctica habitual y cotidiana produce efectos similares a práctica de la disciplina del yoga proveniente de Oriente.*

- **сієста це не лінощі та не причина звільнення**

Цей відпочинок не сприймають як синонім лінощам або причину звільнення, придуманий великими компаніями. Навпаки, короткий сон являється основою продуктивності.

No se trata de un cuento mal contado, ni de final trunco, y más allá de la hiperbólica ejemplificación, la siesta en la oficina se impone, de a poco, en muchos puntos del globo. Lejos de ser vista como sinónimo de vagancia o motivo de despido, este descanso es acuñado por las grandes empresas. ¿Buena onda gerencial? No. La clave es la productividad y la decisión se toma en base a estudios de la medicina del sueño.

- **сієста як жива істота**

В розглянутому нами прикладі вираз «*una siesta inquieta*» уособлює в собі живу особистість, тому що *inquieta*, що в перекладі «стурбований», вживається у відношенні до людей або тварин. Приклад демонструє відношення іспанського народу до сієсти та її важливість в житті іспанців.

Despertó al anochecer. Sin darse cuenta había perdido la tarde en una siesta inquieta, y se decía que esa noche necesitaría un par de golpes de whisky si quería dormir, cuando escuchó el coche que se detenía junto a la casa.

- **сієста як стимул та мотивація**

Треба «встряхнути, розкачати сієсту», якщо не має інших стимулюючих видів діяльності.

Sacudir la 'siesta cultural', la burocracia que se establece en las redacciones si no existen formas de capacitación y de estímulo. No estoy hablando de grandes verdades, sino de dar correctamente una dirección [CREA, 25.09.2019].

- **сієста як ритуал кохання**

Creía poder escribir un rato por la mañana, antes del desayuno, cuando Santi baja a pegarse su chapuzón diario en la ensenada, y otro después de la comida, mientras echa la siesta. Ni una cosa ni otra han sido posibles hasta hoy. Por la mañana, entre que me cuesta despabilarme y necesito a toda costa una taza de

*café para recobrar mi condición de persona, me noto incapaz de discurrir. En cuanto a **la siesta**, se ha convertido en parte de nuestros ritos amorosos.*

- сієста як вид спорту

Як свідчать результати аналізу фактичного матеріалу, сієста — це не просто сон, а ще й спорт. З 14 по 23 жовтня 2010 року в торговому комплексі «Ісласуль», розташованому в мадридському районі, пройшов I Чемпіонат Іспанії з сієсти (I Campeonato Nacional de Siesta). Ініціатором проведення змагання виступила громадська організація Національна асоціація друзів сієсти (Asociación Nacional de Amigos de la Siesta), що пропагує іспанську традицію післяобіднього сну і бореться за її збереження в умовах постійного прискорення ритму життя.

Estos días echarse la siesta tiene premio. Casi 360 concursantes se disputan el título de "Campeón nacional de siesta". Un concurso que, desde el jueves y hasta el próximo 23 de octubre, se está celebrando en un famoso centro comercial de Madrid y en el que los participantes luchan, eso sí, en la gloria, por ser el que más y mejor duerme. En esta peculiar competición se celebran 8 rondas al día, de 20 minutos cada una, en las que tienen que demostrar, no solo la calidad y la duración de sus sueños, sino también detalles tan personales como la vestimenta más creativa o la posición más original a la hora de reposar.

Así lo ha explicado el presidente de la Asociación de Amigos de la Siesta, David Blanco, que advierte que la sociedad moderna «está perdiendo este hábito saludable que no sólo es una costumbre española, sino muy latina».

*Blanco asegura que **la siesta** es «el deporte nacional español» y que se siente como un "caballero" que defenderá "a capa y espada" este hábito, junto a los demás miembros de la asociación nacional [El Mundo, 15.10.2019].*

Давид Бланко стверджує, що сієста це вид національного іспанського спорту та звертає увагу на те, що сучасне суспільство втрачає цю здорову звичку, яка є не лише іспанською традицією, але й латинською.

Це змагання, яке проводиться щороку в Південній Америці не має нічого спільного з лінощами, більш того учасників чемпіонату називають «спортсменами(атлетами)» сієсти. Тому що, учасники під час сну проходять важкі випробування, такі як звук дзвонів, ляпаси або їзда на віслюкові.

La siesta no tiene nada que ver con la pereza; es más, llegado el caso puede proporcionar grandes beneficios y convertirse en un trabajo duro.

Esta competición, que se celebra cada año en Sudamérica, pretende demostrar la habilidad de los «atletas de la siesta» para dormir y mantenerse en ese estado, mientras superan duras pruebas como escuchar el ruido de campanas, recibir bofetadas o cabalgar en burro mientras permanecen en los brazos de Morfeo [ABC, 15.10.2019].

Суддями враховувалися, зокрема, швидкість засинання (визначалася лікарем за показаннями пульсометра), тривалість сну в умовах галасливого багатолюдного місця, оригінальність або видовищність пози сплячого, наявність і гучність хропіння [Wikipedia].

Застосування методу контекстуального аналізу дало змогу встановити також негативне сприйняття сієсти. Як свідчать результати аналізу, сієста має негативний вплив на різні сфери життя. Було встановлено вплив сієсти на різні сфери життя, на здоров'я та освітню діяльність, і звичайне суспільне життя..

- звичка, що викликає хворобу

Саме систематичний післяобідній сон може свідчити про серйозні захворювання, такі як апное. 64% тих, хто дрімав, перенесли апное, і, як наслідок, збільшили ризики гіпертонії та серцево-судинних захворювань.

Una siesta de una hora puede ser reparadora a corto plazo, pero quedarse dormido sistemáticamente después de comer puede ser un síntoma de algo grave. Ésta es la conclusión de un estudio de la Unidad de Neumología del hospital San Pedro de Alcántara de Cáceres.

*En el estudio se han analizado a más de 500 sujetos. El 64% de los que dormían **siesta** sufrían apnea, y, a consecuencia de ella, mayores riesgos de hipertensión y de enfermedades cardiovasculares. Además, estas personas tenían también, en su mayoría, sobrepeso y consumían más alcohol y tabaco que la media.*

*El jefe de la Unidad de Neumología del hospital San Pedro de Alcántara de Cáceres considera que todas las personas que necesitan dormir la **siesta** a diario por más tiempo de una hora y que creen que duermen por la noche un número normal de horas, deberían acudir a su médico para ver si sufren apnea u otro trastorno.*

Ліжко є провідником хвороб, тому якщо багато спати, замість приливу енергії буде знесилення. Іспанська SIESTA може зменшити тривалість життя. *Despertarse y volver a dormirse, paraliza, abate y agota las fuerzas. Dormir demasiado, por el simple goce de la somnolencia, como hacen los españoles con su **siesta**, acorta la vida. La cama es el nido de un sinfín de enfermedades.*

- **безжиттєва та млява сієста**

Склади, державні офіси, школи, закривалися з дванадцятої години і не відкривались до трьох. В цей час не всі раділи сну, оскільки дехто не знав чим себе зайняти поки всі відпочивають.

*Yo detestaba desde niño aquellas **siestas** inertes porque no sabíamos qué hacer. "Cállense, que estamos durmiendo", susurraban los durmientes sin despertar. Los almacenes, las oficinas públicas, las escuelas, se cerraban desde las doce y no volvían a abrirse hasta un poco antes de las tres.*

Час дня, коли посилюється спека, столиця стає паралізованою, місто занурюється в дрімоту і відроджується на заході сонця.

*Cuando más aprieta el calor la capital se paraliza, se sumerge en el letargo, en la **siesta**; y se reanima al atardecer con la pesca. Los comerciantes abren sus tiendas, suenan en el zoco las fichas de backgammon, se abren los cines con películas de Kung Fu y Clint Eastwood.*

- **сієста як захочення лінощів**

Для багатьох авторів сієста є наслідком заохочення лінощів, що визначає економічну, комерційну та соціальну діяльність Іспанії.

La siesta se analiza con frecuencia como la consecuencia lógica del fomento de la holgazanería que, para muchos autores, rige la actividad económica, comercial y social de España [Instituto Cervantes].

Сієста розцінюється як давня, варварська та марна звичка. Вважають, що люди, які дрімають в обід проживають два дні, тому що до обіднього сну це один день, а після нього уже наступний.

*Ya lo sé: para muchos **la siesta** sigue siendo una costumbre bárbara y ancestral, un privilegio inútil de gente ociosa. Fue entonces cuando descubrí la verdad, y es que no se duerme **la siesta** por ganas de vivir menos, sino de vivir más: quien no duerme la siesta sólo vive un día al día; quien la duerme, por lo menos dos: despertarse es siempre empezar de nuevo, así que hay un día antes de la siesta y otro después.*

Незважаючи на те, що сієста часто сприймається як ознака лінощів, короткий сон покращує якість життя.

*Finalmente, lo que muchas veces es visto como un signo de pereza y holgazanería, resulta ser fundamental para llevar una vida feliz. Tener **siestas** cortas no sólo es reparador, si no también mejora la calidad de vida.*

- **сієста як стримуючий фактор**

Важливо знати коли сієста це відпочинок, і в який проміжок часу вона починає створювати протилежний ефект- гальмувати. Часто звертається увага на те, що якщо спати довше відведеного часу, то самопочуття буде гірше.

*Hacer la llamada telefónica exacta en el momento preciso, interesarse por una cuestión concreta cuando los competidores dormían **la siesta**, ser infatigable hasta conseguir la precisión en lo grande y por supuesto y sin excusa en lo ínfimo, saber cuándo el dormir era descanso y cuándo se convertía en freno... aquellos mil*

mínimos detalles que tensan las neuronas y la acción para ofrecer más que los demás, las entendí como determinantes para conseguir.

- **сієста як негативний вплив на учнів**

Сієста розцінюється негативно, тому що впливає на активність учнів у школі. Вчитель однієї зі шкіл, вважає, що після сієсти учні не мають бажання виконувати домашнє завдання та поспавши вдень, діти страждають від безсоння вночі:

Joaquín Soriano, maestro de colegio, opina todo lo contrario. Según él, los menores se han acostumbrado a llegar del colegio y realizar una siesta de dos a tres horas, despiertan con una pereza absoluta y cero ganas de realizar sus tareas escolares. “Este tipo de hábitos solo hace que los niños sufran de insomnio por las noches, que les resulte más incómodo despertarse por las mañanas y genera un estado de alerta que no les permite realizar sus tareas con la misma energía que otros niños que no han dormido al mediodía” [CREA, 25.09.2019].

- **сієста як розкіш, що не доступна всім**

Люди, які знаходились при владі, не могли дозволити собі таку розкіш. В прикладі пояснюється це тим, що їх повноваження не давали їм спокою.

Máscara Dos: Un Presidente no hace la siesta.

Máscara Seis: ¡Ah, cómo no, cómo no!

Máscara Cinco: ¡Pero cómo no!

Máscara Ocho: Dicen que el poder los marea.

(1978-Mexico)

Eres un gobernador, no puedes echar la siesta.

Хоча наступні приклади демонструють протилежну ситуацію. Тому, можна стверджувати, що сієста не була доступною для президентів лише в певний період часу.

Pero acá el presidente se levantó de la siesta con la regla y echó a tres ministros indóciles a patadas. De buena fuente sé que el vice va a pegar el portazo de un momento a otro.

*Don Washington Lithgow, para ese entonces presidente del cabildo, también se enteró mientras dormía la **siesta** en su casa de campo, que su entrañable amigo y su hija se encontraban desaparecidos.*

- **сієста як загроза**

У прикладі ключовими словами є неповнолітні, група(банда), що об'їжджала маргінальні місця Сантьяго для того, щоб забрати дітей.

*Esto es lo que relató la joven y se lo reprodujo a Clarín una fuente de la causa. La menor contó también que la banda recorría lugares marginales de Santiago durante **la siesta**, para "reclutar" menores [CREA, 25.98.2019].*

У наведеному прикладі згадуються цигани, які користуючись моментом, під час сієсти, поки всі сплять, шукають будь-яку можливість щоб вкрати гаманець чи сумку.

*Pero aunque la mayoría de los romanos realizaban esta enorme **siesta**, los únicos que no paraban eran los gitanos que aprovechaban cualquier descuido para llevarse la billetera o algún bolso mal puesto.*

Поки місто спить, зловмисники грабують гаражі та викрадають велосипеди. Викрадачі завчасно заводять дружбу з людиною, щоб потім під час сієсти викрасти якісь речі.

*Sin embargo, poco a poco fue integrándose al grupo y en unas semanas logró hacerse amigo (o socio) de algún marginal de la división, con el que salían juntos, por las **siestas**, a robar garrafas y bicicletas.*

Також є згадка про те, що жінки, які під час сієсти прогулюються містом, знаходяться в небезпеці.

*Tengo el auto aquí cerca, venga, yo la llevo. Una mujer no debería andar sola a la **siesta** por la calle. Es una tentación para cualquiera.*

- «політична» сієста

Варто зосередити увагу на тому, що включає в себе даний термін. Насправді, даний вираз відображає політичну бездіяльність. В американській газеті The National Interest було знайдено наступний приклад, в якому стверджується що

Іспанія прокинулася від «15-річної політичної сієсти». В Іспанії протягом 15-ти років не було консервативної партії, а зараз їх аж дві: Народна партія та Вокс.

Acaba la “siesta política” que ha hecho que España no tuviera un gran partido conservador en 15 años, dice The National Interest.

El PP ha sido durante la etapa de Mariano Rajoy una «maquina tecnocrática» en la que la moderación era una virtud y la ideología una «palabra sucia», hasta el punto de que «no era conservador en ninguna forma reconocible». Pero ahora esa «siesta política» ha acabado y de repente España tiene dos grandes partidos conservadores: el PP y Vox [Radiocable, 20.11.2019].

Семюел Віддрінгтон розповідає анекдот про мера та дрімоту, що ілюструє шкідливий вплив сієсти на роботу, від якої залежать фундаментальні питання, такі як справедливість:

He sabido que se produjo un robo a las puertas de un lugar, y que cuando las gentes acudieron al alcalde para que diese los pasos necesarios para prender a los que lo habían perpetrado, resultó que estaba durmiendo la siesta y no se lo podía molestar [Instituto Cervantes].

- сієста як стереотип

Хосе Варела Ортега, іспанський історик, стверджує що fiesta і SIESTA це найпоширеніший стереотип про іспанців, який вдало продається. Насправді, Іспанія зазнала змін і починаючи з 1993 року, це сучасний та серйозний народ, що готовий зіштовхнутись з труднощами. В свою чергу, сприйняття іспанського народу з такого ракурсу не зовсім сумісне з фієстою, фламенко та сієстою.

¿Qué imagen hay en nuestros días de los españoles? «En las Olimpiadas y la Expo de 1992 -comenta Varela Ortega-, no dejó de proponerse la imagen más estereotipada de “fiesta y siesta”, y la visión muy exitosa transmitida por los viajeros románticos, que vende muy bien.

*En España se había producido un cambio espectacular desde más o menos 1955 hasta los años noventa, y nuestro país se integró muy bien en la Unión Europea. Y a partir de 1992, da la impresión de que existe la percepción de que la fiesta, los faralaes y el flamenco no resultan en absoluto incompatible con una nación moderna, seria, capaz de enfrentarse a los muchos retos del siglo XXI. Hoy ya no se nos ve como un país donde prevalece la juerga, volcado en la fiesta y la **siesta** [ABC, 15.10.2019].*

Сієста – це слово, яке знає кожен британець, тому що для них це є символом життя латиноамериканців, які ніколи не поспішають та всі справи відкладають на наступний день.

*Si los latinos tenemos esa imagen del londinense con abrigo negro, bombín, y paraguas en la mano, los londinenses también tienen el suyo de nosotros. Para ellos el latino nunca tiene prisa y lo deja todo para “mañana”. El símbolo de todo esto es la “**siesta**”, una palabra que todo inglés conoce.*

- **сієста як чинник помилкових спогадів**

Дослідження університету Ланкастера в Англії продемонстрували, що люди які провели обідню сієсту, після сну не змогли розпізнати терміни в тесті, який проходили перед сном. Проходячи тест після сієсти, їм здалось, що певних слів під час першої спроби проходження тесту не було.

*Ahora un nuevo trabajo, realizado por la Universidad de Lancaster en Inglaterra, asegura que breves períodos de sueño durante el día pueden crear falsos recuerdos. John Shaw y Padraic Monaghan, ambos profesores y principales autores del estudio, llevaron a cabo un experimento en el que dividieron en dos grupos a 32 sujetos: unos durmieron una **siesta** de 1 hora y 45 minutos, mientras que el otro grupo permaneció despierto [La Vanguardia, 10.11.2019].*

Отже, нами було досліджено образний складник концепту SIESTA. Як показало дослідження, сієста сприймається доволі неоднозначно в іспанській культурі. Адже обідній сон сприймається не лише як позитивне явище, але і негативне, що в свою чергу зумовлено багатьма факторами. Було виявлено,

що сієста негативно впливає на різні сфери життя, на здоров'я та освітню діяльність, і звичайне суспільне життя. Також Доцільно також звернутися до ціннісної складової концепту, яка і є основним компонентом, що відрізняє культурний концепт від інших ментальних утворень.

2.3 Репрезентація ціннісного компоненту концепту SIESTA засобами іспанської мови

Основним складником концепту є валоративний компонент, який базується на актуальності концепту та його цінності. Цінність і значущість концепту визначаються місцем, яке він займає в системі конкретної мови, куди також входять його етимологічні і асоціативні характеристики.

У наведених прикладах присутня оцінка концепту SIESTA, як з позитивним так і негативним відтінком. У перших трьох прикладах наявна позитивна оцінка концепту сієсти, розповсюдженість та значущість сієсти у світі. Це пов'язано з фізіологічними потребами, адже для людей зі складною та напруженою роботою необхідний відпочинок для відновлення сил та уваги. Існує інше твердження, що сієста навпаки шкодить здоров'ю, особливо дітям, які порушують свій звичайний режим сну.

Проведене дослідження дає можливість констатувати, що:

- **сієста має значущість в Іспанії, є її символом. Сієста і є те, завдяки чому весь світ знає Іспанію:**

Investigadores de la NASA comprobaron que los astronautas mantenían lucidez y buena disposición después de dormir una siesta tras una mañana. Si hay algo por lo que conocen a España en el mundo entero es la siesta. Es uno de los valores “made in Spain” que se han exportado a todo el mundo con más éxito. Antonio Villa, especialista en trastornos del sueño, nos explica que “es importante tomar

este tiempo para descansar, sobre todo para los profesionales que tienen un trabajo de alto riesgo y tensión.

За твердженням Лінкольна Хігінса важливість цієї звички настільки значима, що портрет Іспанії був би неповним, якби ми не згадували цю традицію.

La descripción de la vida campesina en Madrid quedaría incompleta si no mencionáramos la diaria siesta al sol que se echan gallegos y menestrales. En los bancos del Prado, en la calzada, bajo un sol de justicia, estos hombres se harán una hamaca con las sogas que siempre llevan con ellos (mozos de cuerda los llaman), literalmente colgándose de la reja o barrotes de hierro de la ventana de una casa particular, y dormirán profundamente en una postura que sin duda acabaría con cualquier otro ser humano

Слово «сієста» сприймається як суто іспанський звичай, який не має відображення в інших культурах.

De igual modo, la palabra «siesta» aparece en infinidad de ocasiones en español, ya que se interpreta como una costumbre puramente hispana que no tiene correlato en otras culturas [Instituto Cervantes].

Volvía con la mente demediada, de una parte el encantamiento de las novedades y el recuerdo áspero de una España tórrida e inamovible, de otra parte la añoranza de la familia, la tertulia, la siesta y las costumbres de siempre [CREA].

Мішель Більярд, президент Європейського товариства досліджень сну заявив, що сієста - найкращий іспанський внесок у людство, оскільки він сприяє розрядку тривоги, запобігає психічному насиченню та зміцнює пам'ять. «*La siesta es la mejor contribución española a la humanidad*», así lo ha manifestado Michel Biliard, presidente de la Sociedad Europea de Investigación sobre el Sueño, porque contribuye a la descarga de ansiedad, evita la saturación mental y, potencia la memoria [El País, 15.10.2019].

- сієста розповсюджується

La siesta no es un invento español. Más bien, es una necesidad fisiológica que abarca un corto periodo de tiempo durante el cual se necesita descansar. Esto lo corroboran millones de seguidores de esta relajante filosofía que, lejos de centrarse en la zona mediterránea (donde nació), se extiende como la espuma por América Latina, Oriente Medio y el norte de África. Alrededor de las 14 horas el calor alcanza su punto álgido, de ahí que los habitantes de estas zonas se echen una siesta y esperen cómodamente en sus casas a que pase el bochorno.

- сієста поширена і поза межами Іспанії

Перш за все, сієста необхідна, адже о 2 годині дня спека в Латинській Америці, Іспанії, на Філіппінах досягає піку і знаходитись на вулиці не можливо.

- La siesta se ha extendido por toda España, Latinoamérica, Filipinas, Oriente Medio y el norte de África. Es una necesidad, porque alrededor de las 2 del mediodía, el calor alcanza su punto álgido y es demasiado intenso afuera. De ahí que los habitantes de estas zonas se echen una siesta y esperen cómodamente en sus casas a que pase el bochorno.

- сієста як міжнародна тенденція

Зараз сієста у час відпочинку на роботі стає світовою тенденцією. Компанії усвідомлюють, що це не лише корисно впливає на здоров'я їхніх співробітників, але й приносить економічну користь.

Actualmente dormir siesta en períodos de descanso de la jornada laboral es una tendencia internacional. las compañías están conscientes que además de los beneficios de salud para sus trabajadores, se generan beneficios económicos, donde un estudio señaló que para las empresas estadounidenses la falta de sueño les genera pérdidas de \$63.000 millones de dólares en productividad.

В Греції вважають, що якщо відмовитись від двофазного сну скорочується. Запорукою довгого життя є двофазний сон та здорове харчування. Товариства, які включили сієсту до своїх щоденних звичок, описують як «місця, де люди забувають померти».

*El anterior es un excepcional estudio que deja patente un hecho: cuando abandonamos la práctica innata del sueño bifásico, nuestras vidas se acortan. Tal vez por eso no es sorprendente que en los pequeños enclaves de Grecia donde la costumbre de **la siesta** permanece intacta, como en la isla de Ikaria, los hombres tengan casi cuatro veces más probabilidades de llegar a los 90 años que los hombres estadounidenses. Las sociedades que han incorporado **la siesta** a sus hábitos se han descrito como "los lugares donde las personas se olvidan de morir". La práctica del sueño bifásico natural y una dieta saludable parecen ser las claves para una larga vida [El País, 15.10.2019].*

В Нью-Йорку на підприємствах співробітникам дозволено спати на роботі і для цього є спеціальні ліжка зі шторками для усамітнення. Важливо зазначити, що не має обмежень в часі і кожен співробітник самостійно регулює свій графік роботи та час перерви.

*Hoy, los responsables de las oficinas de Google en Nueva York permiten a sus empleados dormir **la siesta** en una especie de estructura-cama de madera con cortinas para proteger su privacidad. En el caso del gigante tecnológico no hay limitación del tiempo. Se considera que cada empleado es responsable de administrar sus horas de trabajo de la forma en que considere, si eso no merma su productividad. Otras compañías americanas con espacios habilitados para dormir **siestas** son White & Case, la NASA o The Huffington Post.*

В Англії SIESTA практикується століттями, уже є посібник англійською мовою з інструкціями щодо здійснення цього звичаю.

Ya hay un manual en inglés con las instrucciones para practicar esta costumbre mediterránea, y se está pensando en instalar camastros en los parques para aplicar la teoría del manual. Todo un cuerpo teórico, y un espeso operativo, para esa bendita costumbre que aquí se practica, desde hace siglos, con una contagiosa espontaneidad [El País, 15.10.2019].

В Нігерії, сон вважається величчю Бога, що необхідно досліджувати. Тому, сон опівдні є важливою практикою для мусульман. Традиція спостерігається і в інших ісламських країнах, таких як Індонезія, Пакистан, Індія та Бангладеш.

El Corán discute los efectos beneficiosos del sueño y enfatiza la importancia de mantener un patrón de luz y oscuridad. Una siesta al mediodía es una práctica importante para los musulmanes y el profeta Mahoma promovía las siestas. Nigeria es el hogar de una población musulmana numerosa, así que la siesta es aceptada culturalmente.

В Китаї SIESTA затверджена в Конституції, що в свою чергу дозволяє працівниками дрімати на робочому місці.

También agrada esta práctica a los habitantes de China, donde, por cierto, el derecho a la siesta está recogido por su Constitución. Muchos oficinistas la duermen apoyando la cabeza sobre sus brazos encima de su escritorio. O a los maestros del yoga, que dicen experimentar un sueño lúcido (yogic sleep) que supone el estado de máxima relajación al que el hombre puede aspirar sin perder la consciencia [El País, 15.10.2019].

- сієста як звичка, що розповсюджується нерівномірно

В ході аналізу було виявлено регіональну особливість концепту сієста.

В Аргентині майже не знають про сієсту, водночас в центрі Латинської Америки висока температура та ритм роблять сієсту релігійною.

En Latinoamérica ya hay lugares donde esta costumbre se está empezando a implementar, como por ejemplo la rara corporación brasileña de Ricardo Semler. Pero... ¿qué pasa en la Argentina? Buenos Aires ya casi no conoce de siestas, más allá de algunos ronquidos perdidos en los barrios. Por el contrario, en el interior del país, las altas temperaturas y el ritmo tornan a esta casi "religiosa". "Las megacompañías locales están invirtiendo en desarrollo de recursos humanos como en gimnasia laboral, días temáticos o kits escolares, por ejemplo.

Сієста в Мексиці це як друге обличчя фієсти. Мексиканська сієста священна і стає більш легкою та приємною, коли заходить сонце.

La siesta, en México, es la otra cara de la fiesta y tan sagrada como ella. Con el sol casi dormido, cayendo en diagonal, la siesta se hace más fácil y más placentera. Para eso se crearon los muros que se deshacen en cojines y almohadones, dóciles y blandos.

В спекотній Гавані під час сієсти вулиці та узбережжя пустують, ніхто не прокидається в період сильної спеки.

*Recoge los platos, tira los restos del curry, lava cuidadosamente los tenedores como si fuesen el instrumental con el que debe realizar una operación que requiere asepsia, sale al patio para ver si hay moros en la costa. Nadie a la vista, nadie en la calle, nadie despierto en esta **siesta** calurosa de La Habana.*

Стосовно сієсти в Уругваї, приклади свідчать про те, що сієста сприймалась доволі суперечливо. В першому прикладі, сієста висвітлюється як те, що варто забути та залишити в Монтевідео, а в Магдебурзі увагу приділяють зовсім іншим речам.

Утім, наступний приклад демонструє сієсту майже як релігію в уругвайському суспільстві.

*ANTONIO - Viejo, deje tranquila las **siestas** de Montevideo allá en Montevideo. Allá en Montevideo se ganaban monedas y acá en Magdeburgo se ganan billetes. Eso es lo único que importa*

*VIEJO - La **siesta** es importante, era casi como una religión en la sociedad uruguaya.*

У Колумбії дотримуються сієсти і не один раз. В прикладі висвітлено деякі особливі характеристики колумбійців. Подвійний обід, три десерти та сієста на сніданок та обід. Тобто, сієста здобуває ознаку не лише післяобіднього сну, а і сон в будь-який проміжок дня.

Mingma, la dueña del lodge, nos cuidó como a sus hijos. Al principio estaba un poco extrañada por la forma de comer de los colombianos (dos almuerzos al día y

tres postres, en promedio por persona), y de dormir (algunos le dormían la siesta al desayuno, al almuerzo y hasta a las onces).

- сієста як явище, що поступово зникає

Згідно проведених опитувань, 58 відсотків іспанців не дотримуються сієсти. Лише 16 відсотків підтверджують, що можуть подрімати після обіду, в той час як інші 22 відсотки роблять це лише в певних випадках.

María Sáinz, después de que en una encuesta elaborada por esta entidad el 58, 6 por ciento de los encuestados aseguren que nunca duermen siesta. De una muestra de 3.026 ciudadanos que han participado en este 'Estudio sobre la Salud y el Descanso', sólo el 16, 2 por ciento reconoce que se echa una siesta a diario después de comer, mientras que un 22 por ciento sólo lo hace en determinadas ocasiones [ABC, 15.10.2019].

В іншій щоденній іспанській газеті «El País» ми виявили результати досліджень, які показують, що найбільше дотримуються сієсти німці, італійці та англійці і лише 8 % іспанців.

El 22 % de los germanos, el 16 % de los italianos y el 15 % de los británicos afirman que se echan un sueñecito al menos tres tardes por semana. Los españoles, con un 8 %, ocupamos la cuarta posición [El País, 15.10.2019].

- сієста як важливий елемент розвитку дитини

Португальське товариство педіатрів вважає, що сієста в дитячому віці настільки ж важлива як харчування. Відсутність сієсти у дітей до 6 років може спричинити різного роду відхилення. Згідно досліджень, у віці 4 років лише 28,9% дітей дримають у дитячому садку, що знижується до 7,8% у наступному курсі. Португальські педіатри стверджують, що якщо у дошкільних закладах не буде сієсти, то у дітей може виникнути хронічне недосипання або психічні розлади.

Para la Sociedad Portuguesa de Pediatría (SPP) la siesta a temprana edad es tan importante como la alimentación. En un informe difundido hace dos años, señala que la falta de la siesta en niños hasta seis años de edad puede provocar

perturbaciones orgánicas, psíquicas y emocionales, “a veces con consecuencias a corto y largo plazo en la salud y el bienestar del adolescente y del adulto que pueden resultar irreversibles”.

Según diversos estudios pediátricos, el dormir menos horas de las necesarias en la edad infantil está asociado a la obesidad y a la falta de atención y, por tanto, al aprendizaje. Mientras en los años de parvulario, la siesta es práctica común, al llegar a la educación preescolar casi desaparece. Según el partido verde PAN (Personas Animales Naturaleza), a los 4 años solo duermen la siesta en la escuela el 28,9% de los niños, que se reduce al 7,8% en el siguiente curso.

- сієста як запорука успіху азіатських компаній

За словами азіатських підприємців, сон не тільки впливає на здоров'я, працівників, але й впливає на успіх компанії, впливаючи на ефективність та продуктивність праці. Уряд Японії оцінив вартість непродуктивних годин через сонливість працівників у 138 мільйонів доларів). Сієста стала невід'ємною частиною японських компаній, таким чином з'явилося нове слово *inemuri*, що перекладається як «*dormir estando presente*». Поява нового визначення може бути пов'язана з тим, що іспанська сієста асоціюється з лінощами та квалістю, а для японців сієста як засіб надходження енергії, необхідної для продуктивності.

Según sus responsables, lo han hecho básicamente tras descubrir que la falta de sueño no solo afecta a la salud de los trabajadores, sino que tiene repercusión en el éxito de la compañía al influir en la eficiencia y la productividad. En concreto, el Gobierno japonés ha cuantificado en 138 millones de dólares (unos 119 millones de euros) el coste de horas improductivas debido a la somnolencia de los trabajadores.

Instar a que los trabajadores duerman la siesta se ha convertido en algo tan crucial para las compañías japonesas que incluso han creado una palabra nueva: inemuri, que podría traducirse como “dormir estando presente”. Resulta interesante que creen una nueva palabra, quizá porque la “siesta” española se ha

asociado a pereza o a letargo estival, y los japoneses lo relacionan directamente a un recargo de energía necesario para la productividad.

- **сієста як бізнес**

Багато хто з керівників має обідню перерву дві години, тому частину цього часу можна присвятити відпочинку. Сервіс в організації на вищому рівні: клієнту надається запасний одяг, тапки, маски для сну може переодягнутись, тапочки, пробки, маски, навушники. Також заклад пропонує клієнтам планшети, книги та щоденні газети.

El local, que lleva abierto desde el pasado 16 de mayo, se ubica en pleno corazón financiero y empresarial de Madrid: los bajos de Azca. La decisión de abrirlo aquí no es casual: «Muchos de los ejecutivos que trabajan en la zona cuentan con hasta dos horas para comer. Parte de ese tiempo libre pueden dedicarlo a descansar», explica a ABC en un recorrido por las instalaciones. En total hay una veintena de puestos para «echar una cabezadita». Dos sillones orejeros con reposapiés, una docena de camas en litera –con doseles para tener cierta sensación de intimidad– y habitaciones individuales con todo lo necesario para descansar durante el día.

Al cliente le ofrecemos una camiseta básica por si no quiere arrugarse su ropa, unas zapatillas, tapones, antifaces, un kit dental, auriculares...», describe su propietaria. En el establecimiento pone además a disposición de los clientes tablets, libros y prensa diaria. «Otro de los servicios que ofrecemos son puestos de estudio, para trabajar en silencio o estudiar», dice. El silencio es sepulcral. No hay despertadores, el teléfono debe estar en silencio. «Despertamos al cliente a la hora indicada, para que no tenga que preocuparse por nada», explica.

Римляни були першими хто вирішив поєднати сієсту з ресторанним підприємством. В римських тавернах можна було подрімати після обіду. Таким чином, в Мадриді теж з'явився заклад, який знаходиться в готелі, де спробувавши страви традиційної іспанської кухні, можна лягти перепочити в одному з готельних номерів.

El restaurante El Gato Canalla del Hotel Indigo Madrid Gran Vía, ofrece hasta que acabe el mes de marzo un menú dedicado al cocido madrileño y la posibilidad de dormir en una de las habitaciones del hotel, tras la copiosa comida.

*Fueron los romanos los que primero explotaron el negocio de las comidas con **siesta**. Las «tabernae» (tabernas) y «popinae» (el antecedente de las casas de comida rápida en el imperio romano) pusieron de moda la costumbre de ofrecer, entre otros servicios, la posibilidad de echar **una cabezada** después de comer. Frente a los pequeños cubículos en los que los romanos reposaban, el hotel cercano a la Gran Vía ofrece una cómoda estancia. Y sin prisas: la habitación se puede usar durante 2 horas y media. Un plan para disfrutar de los domingos de frío y lluvia en la capital que permite degustar un pedacito de cultura gastronómica madrileña [ABC, 15.10.2019].*

Також в Нью-Йорку є клуби для сну, які працюють цілодобово. Для того, щоб відпочити в закладі такого роду, необхідно подзвонити та зарезервувати ліжко.

*Además, en la Gran Manzana han surgido varias empresas que ofrecen sus instalaciones para que sus socios puedan ir a dormir **la siesta**, como Dayuse o Nap York, un club abierto 24 horas que permite que sus clientes reserven una cama mediante una aplicación del teléfono móvil y que duerman **una siesta** de 30 minutos a cambio de 10 dólares (8,80 euros) [El País, 15.10.2019].*

- сієста як важливий елемент на полі бою у французькій армії

Спеціалісти бачать сієсту як інструмент для підтримання активності. Головною та надійною зброєю проти втоми вважають сієсту. Статистика інституту біомедичних досліджень військ показує, що 4 з 10 військових мають проблеми зі сном. Військових навчають тому, що сієста це хороша стратегія для підтримки розумових та фізичних здібностей.

Cada hora de sueño para un militar puede ser valiosa en el campo de batalla. Consciente de la importancia de dormir bien, el Ejército francés se ha lanzado a

*ofrecer a los ciudadanos sus consejos más básicos contra la fatiga, comenzando por un arma infalible: **la siesta**.*

El Instituto de Investigación Biomédica del Ejército (IRBA) y la mutua militar Unéo intentan revertir con estas jornadas las estadísticas: cuatro de cada diez franceses no concilian bien el sueño.

*El especialista ve en **la siesta** una herramienta clave para aguantar activo cuando se ha descansado poco durante la noche.*

***La siesta**, sostiene, es objeto de muchos prejuicios, pero a los militares se les enseña que es una buena estrategia para completar los tiempos de sueño y mantener sus capacidades mentales y físicas [La Vanguardia, 10.11.2019].*

- сієста як традиція протягом усього життя

Сієста поступово займає позиції в європейському та японському робочому графіку. Але незважаючи на це, графіки роботи та час проведення сієсти все одно значно відрізняються від іспанських. В той час як іспанці починають працювати о 9 чи 10, уже о 13 годині вони йдуть на перерву і повертаються до роботи аж о 17 годині. Тому незважаючи на розповсюдження сієсти, її самобутній характер зберігається та існує як традиція лише у іспанців.

*General, el sistema europeo y japonés de ritmo de trabajo es parecido al anglosajón intensivo (jornada desde las 8 ó 9 hasta las 16 ó 17hs), es decir que es allí donde este tipo de **siesta** cobra sentido. Pero en el caso español, por ejemplo, existe "la tradición de la siesta de toda la vida", según cuenta Beltrán Lara. Y prosigue: "Hoy día se empieza a trabajar a las 9 ó 10hs, se para a la una y luego se recomienza a las 17.*

- сієста у світі футболу

Сієста одна з типових характеристик футболістів і як показав аналіз мовного матеріалу, футболістам початкового рівня необхідно вказувати години свого сну.

El año pasado estudié Administración de Empresas durante un semestre, pero después me tuve que venir a Buenos Aires y no me dieron los tiempos", relata el

chileno, de 24 años, amante de la lectura de García Márquez, poco afecto a la televisión y a la siesta, dos típicas características de los futbolistas [Diclib].

Для Мессі пожертвувати сієстою не створює ніяких незручностей. Отже, Ліонель Мессі не вважає післяобідню традицію настільки необхідною. Ще одне підтвердження, що у Аргентині сієста не настільки розповсюджена.

Haber sacrificado su siesta no es lo que incomoda a Messi esta tarde de 2009. Antes de que cumpliera veintidós años, en España ya se habían publicado dos biografías sobre él. Una de ellas, El niño que no podía crecer, de Luca Caioli, celebra la epopeya futbolística de la Pulga en el desmesurado mundo de la pelota.

Але протилежну думку ми знаходимо в наступному прикладі. Мессі фігурує як заядлий «соня» в порівнянні з членами його команди.

Según un registro del FC Barcelona de agosto de 2003, a la edad de dieciséis años Messi pesaba sesenta y dos kilos con setecientos gramos y el día anterior había dormido "diez horas por la noche y una hora de siesta por la tarde". En esa época cada futbolista de las categorías inferiores del Barça tenía la obligación de indicar a su entrenador sus horas de sueño. Messi era el futbolista más habilidoso de la cantera del Barça y al mismo tiempo el más dormilón de toda su categoría.

- сієста у світі тварин

Читачі газети La Vanguardia обмінюються фото своїх домашніх улюбленців під час сієсти. Відомо те, що коти за своєю природою люблять поспати декілька разів на день. Більш того, такі чинники як спека, голод та вік впливають на кількість годин сну.

Nataly Borray se une al grupo de lectoras y lectores que comparten en Las Fotos de los Lectores de La Vanguardia imágenes de sus mascotas.

En esta ocasión, muestra una instantánea de Esponja, su pequeña felina, recién levantada, observándola de manera penetrante. "Fue fotografiada justo después de despertar de una de sus siestas de la tarde", explica la lectora.

Eva López se une al grupo de lectoras y lectores que comparten en Las Fotos de los Lectores de La Vanguardia imágenes de sus mascotas. En esta ocasión, envía esta instantánea de los gatos de su hermano en plena siesta.

Y es que los gatos son, por naturaleza muy dormilones. Un gato adulto duerme 16 horas diarias repartidas en un montón de siestas durante el día. Hay factores que pueden influir en estas horas de sueño, como el calor, el hambre que tengan o la edad del gato [La Vanguardia, 10.11.2019].

- сієста як засіб феміністичного руху

У міжнародний жіночий день - 8 березня, феміністки закликали до страйку всіх охочих, щоб показати всім іншим жінкам, що якщо вони зупиняться, зупиниться світ. Страйкуючі наполягали на вихідному дні у це свято і не лише для працівників, а й для учнів. На заході провели спільний обід та сієсту. Учасники зазначили, що феміністична сієста вимагає відпочинку для жінок в цей день.

También ha convocado otras actividades como una "siesta feminista" y una sesión de micro abierto, con motivo de la celebración del Día Internacional de la Mujer.

La Red Feminista de Gran Canaria ha hecho un llamamiento a la huelga y ha animado a todo el que quiera participar mostrar a todas las mujeres que "si nosotras paramos se para el mundo"

La huelga laboral consiste en no realizar el trabajo asalariado durante ese día en el lugar de trabajo, la estudiantil en no asistir a los centros escolares o crear espacios de reflexión en las aulas y la de consumo en no gastar, mientras que la de cuidados consiste en liberarse ese día de la atención a personas dependientes o enfermas y de las tareas de la casa, han explicado desde la Red.

El mismo viernes 8 de marzo, a las 9:30 horas, un bicipiquete en forma de manifestación en bicicleta tendrá lugar en el parque San Telmo, que acogerá también a las 14:30 un almuerzo colectivo, una "siesta feminista" y una sesión de micro abierto para mujeres.

Esta siesta pretende "reclamar el descanso" de las mujeres, mientras que el micro abierto, con el nombre de '¡Arráncate, chacha!', "anima a la participación de las artistas", ha detallado Marrero [La Vanguardia, 10.11.2019].

Отже, у даному підрозділі ми виявили ціннісний складник концепту SIESTA. Нами було проаналізовано приклади, в яких відображено значущість сіести в Іспанії та поза її межами. Також варто відзначити роль, яку відіграє сіеста в житті інших народів. Як показало наше дослідження, сіеста втрачає свою актуальність в іспаномовному світі, однак в інших країнах навпаки займає значне місце в різних сферах життя.

ВИСНОВКИ

Теоретична частина нашого дослідження була присвячена вивченню теоретичних та методологічних засад концепту. Були розглянуті основні підходи до розуміння поняття «концепт» та місце концепту в когнітології та культурології. Були визначені відмінності трактування концепту в контексті когнітивної та культурної парадигми і на основі різних інтерпретацій концепту описано його інваріантні ознаки.

Також були описані структура, аспекти, що породжують диференціації концептів та типологія концептів. Були проаналізовані роботи лінгвістів, що займаються дослідженням структури та типології концептів, серед яких слід зазначити праці Карасика В. І., Маслової В. А., Приходька А. М., Піменової М. В. та Степанова Ю.С. Були розглянуті основні методики дослідження для побудови власного алгоритму дослідження. У нашому дослідженні аналіз концепту SIESTA розглядався з використанням іспанського корпусу текстів.

Практична частина дослідження була присвячена встановленню понятійних ознак концепту SIESTA за допомогою лексико-семантичного та етимологічного аналізу слова-репрезентанта концепту і опису перцептивно-образного та ціннісного складника концепту SIESTA шляхом контекстуального аналізу. Матеріалом для практичної частини стали статті в іспанських періодичних виданнях El Mundo, El País, ABC та La Vanguardia; корпуси текстів Corpes XXI та Corpus de Referencia del Español Actual(CREA). У процесі дослідження було переглянуто близько 2000 прикладів із вживанням лексеми SIESTA, для більш детального аналізу нами було відібрано 100 одиниць, які відображали найбільш різноманітні ознаки концепту SIESTA.

За допомогою етимологічного аналізу ми визначили походження, історію виникнення і розвитку концепту, а також його основні ознаки. За

допомогою контекстуального аналізу концепту SIESTA ми дослідили асоціації носіїв мови з таким явищем як сієста, а також виявили актуальність тих або інших ознак концепту в свідомості носіїв мови. Як продемонструвало наше дослідження концепт SIESTA сприймається як фізіологічна потреба організму, відпочинок, медитація, стимул та мотивація. В ході аналізу ілюстративного матеріалу було виявлено також і негативне ставлення до сієсти. Сієста негативно впливає на різні сфери життя, на політичну та освітню діяльність, і звичайне суспільне життя. Керуючись методом концептуального аналізу, ми виявили атрибути концепту SIESTA. До традиційних атрибутів сієсти відносять ліжко, подушку, піжаму, сутінки або прохолодне повітря в приміщенні і тиша. До сучасних належить маска для сну та спеціальна онлайн платформа з підбіркою музики та відео для проведення сієсти.

Було встановлено чинники, які впливають на корисний післяобідній сон, а саме: місце проведення сієсти, період після прийому їжі, прийоми, які допомагають прокинутись в зазначений час та не поспати більше, тому що в такому випадку сієста має негативний вплив на організм.

Також слід зауважити, що в сучасному світі концепт SIESTA втрачає свою актуальність і все менша кількість людей дотримується давньої традиції в іспаномовному світі. Незважаючи на це, аналіз мовного матеріалу засвідчив, що сієста почала розповсюджуватись по всьому світу. Таким чином, вона почала набувати інтернаціональний характер. Проте, нами було виявлено нерівномірність розповсюдження сієсти у країнах Латинської Америки. У ході нашого дослідження, ми виявили що в той час як в Колумбії, Мексиці, Гавані сієста сприймається як священний ритуал, то в Аргентині майже ніхто не дотримується сієсти. Більш того, слід зазначити, що в Греції сієста постає як запорака довгого життя і соціум, який дотримується сієсти в повсякденному житті називають людьми, що забувають померти. Тому що чоловіки в середньому живуть до 90 років. Ми

встановили, що у Франції, сієста є важливим елементом у військовій сфері, тому що дозволяє підтримувати розумові та фізичні здібності. Для японців сієста є ключовим інструментом продуктивності, тому дотримання сієсти в азіатських компаніях є обов'язковим для досягнення успіху.

За допомогою аналізу фактичного матеріалу ми з'ясували, що в Мадриді сієста стала бізнесом. Тобто, робітники під час перерви на роботі можуть піти в спеціальний заклад та подрімати. Окрім цього, існує онлайн платформа з аудіо та відео для проведення сієсти, яка допомагає розслабитись вашому мозку для денного сну.

Керуючись отриманими даними, можна стверджувати, що сієста це суто іспанський звичай, який не має відображення в інших культурах.

Перспективним напрямком подальших досліджень з даної проблематики постає аналіз концепту SIESTA з використанням асоціативного експерименту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ТЕОРЕТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабенко Л. Г. , Васильев И. Е. , Казарин Ю. В. Лингвистический анализ художественного текста. М. : Флинта : Наука, 2005. 496 с.
2. Бабушкин А. П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка. Воронеж : Изд.-во Воронеж.гос. ун-та, 1996. 104 с.
3. Бабушкин А. П. Типы концептов в лексико фразеологической семантике языка, их личносная и национальная специфика: дисс. ...доктора филол. наук: 10.02.19. Воронеж, 1997. 330 с.
4. Болдырев Н. Н. Когнитивная семантика : Курс лекций по английской филологии. Тамбов : ТГУ, 2002. 123 с.
5. Вежбицкая А. Лексикография и концептуальный анализ. М. : Языки русской культуры, 2001. 200 с.
6. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. В поисках новых путей развития лингвострановедения : концепция речеповеденческих тактик : Ин-т рус. яз. им А. С. Пушкина, 1999. 84 с.
7. Воробйова О. П. Концептологія в Україні : здобутки, проблеми, прорахунки. *Вісник КНЛУ. Сер. Філологія*. 2011. №2. С. 53–64.
8. Воркачев С. Г. Концепт как „зонтиковый термин” . Язык, сознание, коммуникация. М., 2003. С. 4–12.
9. Воркачев С. Г. Счастье как лингвокультурный концепт [Текст]. М. : ИТДГК "Гнозис", 2004. 236 с.
10. Голобородько К. Ю. Лінгвістичний статус концепту. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. № 32. С. 27–30.
11. Дорменев В. С. Понятійний складник концепту «радість» у німецькій та англійській мовах. *Науковий вісник Східноєвропейського національного*

університету імені Лесі Українки. *Філологічні науки. Мовознавство*. 2015. № 4. С. 75–79.

12. Жаботинская С. А. Концептуальный анализ: типы фреймов. *Вісник Черкаського університету*. Серія : філол.науки. Вип.11. Черкаси, 1999. С. 12–25.

13. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 142 с.

14. Залевская А. А. Психолінгвістический подход к проблемам концепта. *Методологические проблемы когнитивной лингвистики*. Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 2001. С. 36–44.

15. Заньковська Г. Д. Методи дослідження концептів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. № 19. С. 102–104.

16. Іващенко В. Л. Типологічна диференціація концептуальних структур як одиниць ментального простору. *Мовознавство*. 2004. № 1. С. 54–61.

17. Карасик В. И. Языковые концепты как измерения культуры (субкатегориальный кластер темпоральности). *Концепты*. Выпуск 2. Архангельск, 1997. С. 156–158.

18. Карасик В. И., Стернин И. А. Антология концептов. М. : Гнозис, 2007. 511 с.

19. Карасик В. И., Слышкин Г. Г. Лингвокультурный концепт как единица исследования. *Методологические проблемы когнитивной лингвистики: Сборник научных трудов*. 2001. С. 76–77

20. Карасик, В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Гнозис, 2004. 389 с.

21. Красиков В. І. Концепти у функції філософських основоположень. *Мова. Етнос. Картина світу*. Вип.1. Кемерово, 2003. С. 13.

22. Кубрякова Е. С. Краткий словарь когнитивных терминов. М. : Филологическ. ф–т МГУ, 1997. 245 с.

23. Лакофф Д., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем : Пер. с англ. Под ред. и с предисл. А. Н. Баранова. М. : Едиториал УРСС, 2008. 256 с.
24. Маслова В. А. Введение в когнитивную лингвистику : учеб.пособие. 5-е изд. М. : Флинта ; Наука, 2011. 295 с.
25. Мацьків П. Концептосфера БОГ в українському мовному просторі : монографія. Дрогобич : Коло, 2007. 332 с.
26. Никитин М. В. Развернутые тезисы о концептах. *Вопросы когнитивной лингвистики*. 2004. №1. С. 53-64.
27. Никитин М. В. Курс лингвистической семантики. Спб. : Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2007. 819 с.
28. Розвод Е. В. Методи дослідження лінгвокультурних концептів. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2015. Вип. 4 (305). С. 91–96.
29. Пименова М. В. Типология структурных элементов концептов внутреннего мира (на примере эмоциональных концептов). *Вопросы когнитивной лингвистики*. 2004. С. 82–90.
30. Пименова М. В. Коды культуры и проблема классификации концептов. *Язык. Текст. Дискурс : Научный альманах Ставропольского отделения РАЛК. Выпуск 5 [под. ред. проф. Г.Н. Манаенко]*. Ставрополь : Изд-во ПГЛУ, 2007. С. 79–86.
31. Пименова М. В., Кондратьева О. Н. Концептуальные исследования. Введение : учеб. пособие. М. : Флинта ; Наука, 2011. 176 с.
32. Полюжин М. М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення. Ужгород : Закарпаття, 1999. 240 с.
33. Полюжин М. М. *Поняття, концепт та його структура*. 2015. № 4. С. 212–222.
34. Полюжин М. М. Типологія й аналіз концептів. *Іноземна філологія*. 2009. Вип. 121. С. 80–89.

35. Попова З.Д., Стернин И. А. Очерки по когнитивной лингвистике. Воронеж, 2001. 189 с.
36. Попова З. Д., Стернин И. А. Язык и национальная картина мира. Воронеж : Истоки, 2002. 60 с.
37. Попова З. Д., Стернин И.А. Понятие «концепт» в лингвистических исследованиях. Воронеж, 2000. 31с.
38. Попова З. Д., Стернин И. А. Когнитивная лингвистика. М. : АСТ: Восток-Запад, 2007. 314 с.
39. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. 332 с.
40. Приходько А. М. Концепты и концептосистемы. Днепропетровск : Белая Е. А., 2013. 307 с.
41. Самигуллина А. С. Когнитивная лингвистика и семиотика. *Вопросы языкознания*. 2007, №. 3. С. 11–24.
42. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
43. Слышкин Г. Г. Лингвокультурные концепты и метаконцепты. Волгоград, 2004. С. 50–57.
44. Степанов Ю. С. Концепт. Словарь русской культуры: опыт исследования. М. : Школа «Языки русской культуры». 1997. 824 с.
45. Степанов Ю. С. Концепты. Тонкая пленка цивилизации. М. : Языки русской культуры, 2007. 248 с.
46. Степанов Ю. С. Семиотика концептов. Семиотика : Антология. 2-е издание. М. : Екатеринбург, 2001.
47. Стернин И. А. Типы и концепты. Концептуальное пространство языка: сб. научн. трудов, посвященных юбилею Н.Н. Болдырева под ред. Е.С. Кубряковой. Тамбов. 2005, с. 257–282.
48. Рябцева Н. С. Прототипическое значение и концепт. *Логический анализ языка. Культурные концепты*. М. : Наука, 1991. С. 72–75.

49. Рыков В. В. Курс лекций по корпусной лингвистике. URL: <http://rykov-cl.narod.ru/c.html> (дата звернення 15.04.2019)
50. Телия В. Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. М. : Языки русской культуры, 1996. 284 с.
51. Фрумкина Р. М. Концептуальный анализ с точки зрения лингвиста и психолога. Научнотехническая информация. Сер. 2. Информационные процессы и системы. М. 1992. №3. С. 1-8.
52. Шведова Н. Ю. Русский язык : Избранные работы. Росс. акад. наук; Ин-т русского языка им. В. В. Виноградова. М. : Языки славянской культуры, 2005. 64 с.
53. Юрченко О. В. Дефініція концепту в сучасних лінгвістичних дослідженнях. *Вісник Запорізького національного університету*. 2008. С. 268–272.
54. Elena F. Pitkowski y Javier Vásquez Gamarra. El uso de los corpus lingüísticos, 2009. P. 31-51.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

55. Definiciona. URL: <https://definiciona.com/> (дата звернення 06.10.2019).
56. Diccionario de la lengua española. URL: <https://dle.rae.es/> (дата звернення 05.10.2019).
57. Diccionario de Español en el País. URL: <https://servicios.elpais.com/diccionarios/> (дата звернення 06.10.2019).
58. Diccionario de ejemplos de uso en la prensa. URL: <http://www.diclib.com/> (дата звернення 12.10.2019).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

59. Siesta в Испании. URL: <http://jj-tours.ru/articles/spain/spain-siesta.html> (дата звернення 05.06.2019).

60. ABC. URL: <http://www.abc.es> (дата звернення: 15.10.2019).
61. Actitudfem. URL: <https://www.actitudfem.com/> (дата звернення: 01.11.2019).
62. Blindworlds. URL: <https://www.blindworlds.com/publicacion/68152> (дата звернення: 25.10.2019).
63. Corpes XXI. URL: <http://web.frl.es/CORPES/view/inicioExterno.view> (дата звернення: 10.09.2019).
64. Corpus de Referencia del Español Actual (CREA). URL: <http://corpus.rae.es/creanet.html> (дата звернення: 25.09.2019).
65. Heraldo. URL: <https://www.heraldo.es/> (дата звернення: 10.11.2019).
66. Instituto Cervantes. URL: <https://www.cervantes.es/default.htm> (дата звернення: 10.11.2019).
67. El Mundo. URL: <http://www.elmundo.es> (дата звернення: 15.10.2019).
68. El País. URL: <http://elpais.com> (дата звернення: 15.10.2019).
69. Radiocable. URL: <http://www.radiocable.com/> (дата звернення: 20.11.2019).
70. Universia. URL: <https://www.universia.edu.pe/> (дата звернення: 01.11.2019).
71. La Vanguardia. URL: <https://www.lavanguardia.com/> (дата звернення: 10.11.2019).
72. Wikipedia. URL: <https://www.wikipedia.org/> (дата звернення: 03.11.2019).

RESUMEN

El objeto del estudio en este trabajo es la investigación del concepto de SIESTA en el mundo hispanohablante.

El objetivo consiste en la descripción de las características cognitivas y culturales del concepto SIESTA y su representación en el mundo hispanohablante.

La base teórica y metodológica: los principios fundamentales del concepto en lingüística cognitiva (V. I. Karasik, Y. S. Stepanov, S. G. Vorkachev, M. V. Pimenova, A. P. Babushkin, G. G. Slisikin, A. M. Prikhodko, O. O. Selivanova, Z. D. Popova, Y. A. Sternin, M. F. Alefirenko, M. M. Boldyrev, V. A. Maslova)

Los resultados obtenidos: A través del análisis contextual del concepto de siesta, fue examinada la asociación de hablantes nativos con un fenómeno como la siesta. Fueron identificados los principales rasgos utilizando las definiciones del concepto SIESTA: - Sueño que se toma después de comer; - hora de dormir o descansar después del almuerzo; - El momento más caluroso.

Como demostró nuestro estudio, el concepto de SIESTA se percibe como una necesidad fisiológica para el cuerpo, el descanso, un hábito útil para el cuerpo, el ritual sagrado e incluso la meditación. Entre los ejemplos de actualización del concepto SIESTA también se nota una actitud negativa hacia la siesta. Siesta tiene un impacto negativo en diversas esferas de la vida, actividades políticas y educativas y la vida social ordinaria. Además, siesta es vista como un hábito que causa enfermedades.

Fue analizado el estado actual de la siesta en el mundo hispano que está perdiendo relevancia, y cada vez menos personas siguen la antigua tradición. Fue estudiada la extensión de la siesta por todo el mundo. Por lo tanto, comenzó a adquirir un carácter internacional.

Palabras clave: concepto, SIESTA, concepto cultural, componente perceptual, componente de valor, un análisis contextual.

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ**

Я, Галета Вікторія Валеріївна, студент(ка) 2 курсу, форми навчання денної, факультету іноземної філології, спеціальність 035 Філологія, адреса електронної пошти vikigalet@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему **«Лінгвокогнітивні та лінгвокультурні ознаки концепту SIESTA в іспаномовній картині світу»** відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____

Підпис _____

ПІБ (студент) _____